

Tililuettelon ja kirjausohjeen on käsitelty ja hyväksynyt

- Virastokollegio 22.11.2018

- Seurakuntien kirjanpitoasioiden neuvottelukunta 30.10.2018

Tämä tililuettelo ja kirjausohje otetaan käyttöön tilivuodesta 2020 alkaen. Vuoden 2020 talousarviossa käytetään tämän luettelon tilejä.

Sellaiset tilinimuutokset, joissa tilin sisältö ei oleellisesti muutu tulevat voimaan jo toukokuussa 2019 ja koskevat koko tilivuotta 2019.

Yliviivatut tilit poistetaan. Punaisella merkityt ovat muutoksia tai lisäyksiä.

TOIMINTATUOTOT

Toimintatuottoihin kirjataan tilikaudelle jaksotetut tuotot. Sisäinen myynti ja muut sisäisen laskutuksen ja veloituksen tuotot merkitään tileille 390000–394400 tilinpäätöksessä tehtävää eliminointia varten.

Toimintatuotot eritellään suoritteen luovutusajankohdan mukaan tai valmistusasteen perusteella (esim. rakennusurakka). Toimintatuotoista vähennetään myynnin oikaisuerät.

Myyntisaamisten luottotappiot kirjataan tilille 495000.

Korvaukset

~~300000~~ Korvaukset aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnasta
Ks. tili 301000

301000 Korvaukset valtiolta ja kunnilta (aik. Muut korvaukset valtiolta ja kunnilta)

Tilille kirjataan kunnan tai valtion maksamat korvaukset seurakuntien tekemistä palveluista, esimerkiksi korvaukset oppilaitoksilta ja siviilipalveluskorvaus. Tilille kirjataan myös kunnan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesta aamu- tai iltapäiväkerhotoiminnasta saadut korvaukset. Kunta voi järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille johon se saa valtionosuutta. (Ks. www.oph.fi: Etusivu -> Kasvatus, koulutus ja tutkinnot -> Aamu- ja iltapäivätoiminta.)

304000 Korvaukset muilta seurakunnilta

Tilille kirjataan muilta seurakunnilta saadut korvaukset yhteisten tehtävien hoitamisesta (esim. korvaukset sairaalasielunhoidosta, tunnustuksettoman hauta-alueen käytöstä).

306000 Muut korvaukset

Tilille kirjataan muita mahdollisia korvauksia, joille ei löydy edeltä sopivaa tiliä.

Myyntituotot

Myyntituotoilla tarkoitetaan tavaran tai palvelun myyntiä markkinahintaan tai vähintään omakustannushintaan. Myyntituotosta vähennetään myynnin oikaisuerät.

310000 Sukuselvityspalvelut

Tilille kirjataan seurakunnan kirkkoherranviraston tai keskusrekisterin palveluna (käytettyyn työaikaan perustuva veloitus) asiakkaille hankkimista sukuselvityksistä muiden seurakuntien rekistereistä tai vastaavia todistuksia maistraateista. Käytetyn työajan mukaan laskutettava palvelu on arvonlisäverollista myyntiä.

(Huom: Sukuselvitys- ja virkatodistustuotot kirjataan maksutuottoihin tilille 315000 Virkatodistustuotot.)

311000 Pitopalvelu (aik. Pitopalvelutoimintatuotot)

Seurakunnan tarjoama pitopalvelutoiminta.

311100 Lounasmyyntituotot
Ks. tili 312000**312000 Ruoka- ja muu elintarvikemyynti (aik: Ruoka- ja kahvimyyntituotot)**

Tilille kirjataan saatu korvaus ulkopuolisille (esim. perhejuhlat, häät, hautajaiset) tarjoilua varten hankituista ruokatavaroista. Elintarvikkeiden myyntituotot.

Leirikeskus-, seurakuntakeskus- tai muu tarjoilumyynti.

Ulkopuolisille myydyt lounaat.

Myös työntekijät lasketaan ulkopuolisiksi, kun heitä laskutetaan henkilökohtaisesti esim. seurakunta- tai leirikeskuksen varauksesta. Tarjoiluihin liittyvien ruokatarvikelaskujen sisältämät arvonlisäverot ovat vähennyskelpoisia arvonlisäverotuksessa.

Huomioi, että seurakunnan omassa ruokalassa järjestetyn työpaikkaruokailun ja leireiltä työntekijöiltä perittävät lounastuotot kirjataan tilille 324000 Henkilöstöltä perittävät ruokamaksut.

312100 Pöytäliinat, kynttilät, kukat ym. koristelu (aik. Pöytäliinat, kynttilät, kukat ym. koristelu tuotot)

Seurakunnan tilojen vuokrauksesta ulkopuolisilta (seurakuntalaisille ja muille) laskutettavat pöytäliina-, kynttilä-, kukka- tai muut koristelukustannukset.

312200 Elintarvikemyyntituotot (aik. Elintarviketuotot)
Ks. tili 312000**312300 Majoitustuotot**

Majoitustuotot kun leiri- tai kurssikeskusta vuokrataan tilapäiseen ja lyhytaikaiseen majoituskäyttöön. (Pitkäaikaiset vuokrat kirjataan vuokratuottoihin tilille 355000 Majoitustilojen vuokrat)

312400 Kioski- ja matkamuistotuotot (aik. Kioskimyyntituotot)

Leirikeskoksissa ja esimerkiksi kirkoissa ja muissa seurakunnan tiloissa pidettävän pienimuotoisen kioski- ja matkamuistomyynnin tuotto.

312500 Pääsylippu- ja käsiohjelmatuotot (aik. Pääsylipputuotot)

Erilaisten maksullisten tilaisuuksien, kuten konserttien, esitys- tai luentotilaisuuksien pääsylippu- ja käsiohjelmatuotot.

~~312600~~ Käsiohjelmatuotot
Ks. tili 312500

312700 Kirja-, lehti- ja muut julkaisutuotot (aik. Kirjatuotot)

Yksittäisten lehtien myyntitulot. Lehtien vuosikertatilaustuotot ja muiden julkaisujen sekä materiaalien myyntituotot.

~~312800~~ Lehti- ja irtonumerotuotot
Ks. tili 312700

312900 Kortti-, adressi- ja merkkituotot (aik. Korttituotot)

Tilille kirjataan arvonlisäverottomat korttien, adressien ja erilaisten merkkien myyntituotto.

~~313000~~ Lehtien tilaustuotot
Ks. tili 312700

~~313100~~ Muut julkaisutuotot
Ks. tili 312700

~~313200~~ AV-materiaalituotot
Ks. tili 312700

313300 Postitustuotot

Esim. laskun käsittelystä ja postituksesta perittävät tuotot. Vain ulkopuolisilta saadut toimitus- ja postitustuotot.

(Huom. mahdollinen seurakunnan toimiston maksamien postituskulujen jakaminen lähettäjäyksiköille, kuten esimerkiksi hallinto, seurakuntatyö, hautaustoimi ja kiinteistötoimi, on hoidettava sisäisillä kulu- ja tuottotileillä.)

~~313400~~ Muut materiaalituotot
Ks. tili 314900

314900 Muut myyntituotot

Tilille kirjataan myyntituottoja, joille ei löydy luontevaa tiliä tästä tiliryhmästä.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista. Ne kattavat yleensä vain osan tavaroiden ja palvelujen aiheuttamista kuluista.

315000 Virkatodistustuotot

Tälle tilille kirjataan sekä virkatodistusten että sukuselvitysten maksutuotot ja todistuksista perittävät toimitusmaksut.

Kirkkolain 16 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kirkkohallitus määrää kirkonkirjojen tietojen luovuttamisesta seurakunnille ja keskusrekistereille perittävän maksun. Kirkkohallitus on 21.4.2015 tehnyt päätöksen uusista maksuista, jotka tulivat voimaan 1.6.2015. (Ks. yleiskirjeet 13/2014 ja 10/2015 sekä Kirkon säädöskokoelma nro:t 119 ja 117).

Ote päätöksestä: *Kuten maistraattienkin maksut ovat Kirkkohallituksen maksupäätöksen maksut arvonlisäverottomia suoritteita. Tietojen luovutuksessa on kyse seurakunnalle kuuluvasta viranomaistehtävän hoitamisesta, josta on säädetty väestötietolaissa.*

Huomioitavaa on lisäksi, että myös sukututkimusta varten luovutetut todistukset ovat maksupäätöksen mukaisia maksullisia todistuksia ja arvonlisäverottomia suoritteita.

Seurakuntatyön maksutuotot**317000 Ruoka- ja kahvimaksut**

Seurakunnan toimintaan liittyvien ruokailuiden ja kahvitusten maksut, jotka voivat olla myös vapaaehtoisuuteen perustuvia.

318000 Leirimaksut

Seurakunnan toimintaan liittyvien leirien leirimaksut, joilla kerätään enintään leirin omakustannuskulu.

319000 Retki- ja kurssimaksut (aik. Retki- ja matkamaksut)

Seurakunnan toimintaan liittyvien retkien, matkojen ja kurssien maksut, joilla kerätään enintään omakustannuskulut. Maksut voivat sisältää myös majoitus- ynnä muita retkeen-, matkaan- tai kurssiin liittyviä kuluja.

~~319200~~ — Kurssimaksut
Ks. tili 319000

~~319300~~ — Majoitusmaksut
Ks. tili 319000

319400 Kerhomaksut

Seurakunnan toimintaan liittyvien kerhojen maksut, joilla katetaan osa materiaali-, tila- ja muita järjestelykustannuksia.

319900 Seurakuntatyön muut maksut

Tilille kirjataan kaikki sellaiset seurakuntatyön maksut, joille ei löydy luontevaa tiliä tästä tiliryhmästä.

Hautausustoimeen liittyvät maksutuotot**321000 Haudan lunastusmaksut**

Tilille kirjataan haudanpaikkaoikeuden lunastusmaksut.

321100 Hautauspalvelumaksut

Tilille kirjataan haudan avaamis- ja peittämismaksut sekä hautauksen jälkeen tapahtuvan haudan (perus)kunnostamisesta perittävät maksut. (Haudanhoitosopimusten yhteydessä saatetaan myös periä peruskunnostusmaksuja haudan tullessa ensikertaa seurakunnan hoidettavaksi. Samaa maksua ei tule periä eikä kirjata kahteen kertaan.)

321200 Tuhkausmaksut

Vainajan tuhkauksesta perittävät maksut.

321300 Säilytystilamaksut

Vainajan säilyttämisestä tilapäisissä tiloissa perittävät maksut esim. pitkäaikaisen säilytyksen yhteydessä tai toiselle paikkakunnalle haudattavan vainajan säilytyksestä perittävät maksut. Säilytystilamaksua peritään silloin kun seurakunta joutuu esim. vuokraamaan tilapäistä säilytystilaa.

~~321400 Kappelimaksut~~

~~Kirjataan tilille 353000 Vuokrat seurakuntatilojen käytöstä. Kappelimaksut eivät kuulu hautausustoimeen.~~

321500 Muistomerkki- ja hautapalkkimaksut (aik. Muistomerkkimaksut)

Esimerkiksi tuhkan sirottelualueella olevaan muistomerkkiin kiinnitettävän muistolaatan enintään omakustannushintainen maksu. Hautausmaalla olevasta erillisestä muistomerkkien jalustana toimivasta palkista perittävät maksut.

~~321600 Hautapalkkimaksut~~

~~Ks. tili 321500~~

321900 Muut hautaustoimen maksut

Tilille kirjataan kaikki sellaiset hautaustoimen maksut, joille ei löydy luontevaa tiliä tästä tiliryhmästä.

Hautojen hoitoon liittyvät tuotot~~323000~~ Hautakivimyyni

Tili on poistettu tililuettelosta. (Seurakuntien ei suositella harjoittavan hautakivimyyniä.)

~~323100~~ Kukkien myynti

Kirjataan tilille 323700

323200 Hautojen kesähoitomaksut (Aik. Kesähoitomaksut)

Yhtä vuotta koskevat hautojen hoitomaksut (nk. kesähoitomaksut), määräaikaissopimusten ensimmäisen vuoden maksuosuus ja muut hautojen lyhytaikaisiin hoitoihin sisältyvät maksut kirjataan tuotoiksi tälle tilille.

~~323300~~ Hautojen hoitomaksut

Ks. tilit 323200 ja 323800

323700 Muut hautojen hoitoon liittyvät tuotot**323800 Jaksotetut haudanhoitomaksut (aik. Jaksotetut hoitomaksut haudanhoitosopimuksista)**

Yli yhden vuoden määräaikaista hoitosopimuksista saadut hoitomaksut jaksotetaan ta-seesta tuloslaskelmaan tälle tilille. Haudanhoitosopimuksiin liittyvät tuotot ja kulut kirjataan hautainhoitorahaston tuloslaskelmaan. Jos seurakunnalla ei ole hautainhoitorahastoa, em. tuotot ja kulut kirjataan seurakunnan tuloslaskelmaan.

Tunnustuksettoman hautausmaan tai hauta-alueen hautojen hoitoa koskevat samat kirkko-lain säännökset kuin seurakunnan ylläpitämää hautausmaata.

323900 Haudan kunnostusmaksut

Tilille kirjataan haudan kunnostusmaksu esim. siinä tapauksessa, kun haudalle ensimmäisen kerran tehdään haudanhoitosopimus. (Jos peruskunnostusmaksu on peritty hautauksen yhteydessä hautauspalveluna, ei maksua tule periä eikä kirjata kahteen kertaan.)

Hautakiven oikaisu ja muut sopimuksen mukaiset kunnostukset.

Muut maksutuotot**324000 Henkilöstöltä perittävät ruokamaksut**

Henkilöstöltä palkanmaksun yhteydessä perittävät tai henkilöstön itse maksamat ruokamaksut kirjataan tuotoksi tälle tilille. Samoin myös erilaisten leirien yhteydessä henkilöstöltä perittävä ateriakorvaus. (Verotusarvon suuruisen hinnan periminen työntekijältä on arvonlisäverollista myyntiä. Tilitettävästä arvonlisäverosta saa vähentää ruokailun hankkimiseen liittyvät maksetut arvonlisäverot (ks. arvonlisäverolaki 25a §).)

Henkilöstöltä palkanmaksun yhteydessä perittävät verotusarvon mukaiset maksut luovutetuista lounasseteleistä kirjataan menon oikaisuksi tilille **437600**.

~~324100~~ Lounassetelimaksut

Ks. tili 437600

~~324200~~ Puhelintuotot
Ks. tili 325000

~~324400~~ Valokopiotuotot
Ks. tili 325000

324500 Ilmoitustuotot

Seurakuntalehtien ilmoitustuotot.

~~324700~~ Esitysoikeudet
Kirjataan tilille 325000.

~~324900~~ Matkamuiotot, kortit yms.
Ks. tili 312400

325000 Muut maksut ja korvaukset

Tälle tilille kirjataan tuotoksi esimerkiksi henkilöstöltä palkanmaksun yhteydessä mahdollisesti perittävät maksut luovutetuista liikunta- ja kulttuuriseteleistä. **Maksut valokopioista ja puheluista.** Tekijänoikeuslain 1 §:n mukaiset esitysoikeustuotot.

Vuokratuotot

330000 Asuin- ja muiden huoneistojen vuokrat (aik. Asuinhuoneistojen vuokrat)

Tilille kirjataan asuin- ja muiden huoneistojen vuokratuotot.

Halutessaan seurakuntatalous voi käyttää vain tätä tiliä erilaisten huoneistojen vuokratuotosten kirjaamiseen.

340000 Toimisto- ja liikehuoneistojen vuokrat

Tilille kirjataan vuokratuotot toimisto- ja erilaisista liikehuoneistoista.

345000 Kiinteistöjen vuokrat

Tilille kirjataan kiinteistöistä (maa- ja vesialueet) saatavat vuokratuotot. Myös silloin, jos koko rakennus vuokrataan (esimerkiksi pappila), kirjataan tuotto tälle tilille.

~~347000~~ Maa- ja vesialueiden vuokrat
Ks. tili 345000

353000 Vuokrat seurakuntatilojen käytöstä

Erilaisten seurakuntatilojen käytöstä perittävät vuokrat. Tilille kirjataan myös siunauskappaleiden käytöstä perittävät maksut esimerkiksi kirkkoon kuulumattomilta.

354000 Autotallien ja -paikkojen vuokrat ja maksut (Aik. Autotallien maksut)

Tilille kirjataan vuokrat ja maksut autotalleista ja -paikoista.

~~354500~~ Autopaikkamaksut

Ks. tili 354000

355000 Majoitustilojen vuokrat

Esim. leiri- ja kurssikeskusten majoitustilojen pidempiaikaiset vuokratuotot. (Lyhyempiaikainen majoitustilan luovutus kirjataan myyntituottoihin tilille 312300.)

~~356000 Liikuntatilojen vuokrat~~
Ks. tili 357000

356500 **Vesi-, sähkö-, sauna- ja pesutupamaksut** (aik. Vesimaksut)

Tilille kirjataan asuntojen vuokraamisen yhteydessä perittäviä maksuja.

~~356600 Sähkömaksut~~
Ks. tili 356500

~~356700 Sauna- ja pesutupamaksut~~
Ks. tili 356500

~~356800 Kalustovuokrat~~
Ks. tili 357000

357000 Muut vuokratuotot

Muihin vuokratuottoihin voidaan kirjata erilaisia pienehköjä vuokratuottoja, joille ei ole avattu omaa tuottotiliä. Esimerkiksi liikuntatilojen vuokrat, kalustovuokrat jne.

Metsätalouden tuotot

360000 Puun myyntituotot

Puutavaran myyntitulo kirjataan maksuperusteisesti toimintatuotoiksi myynnin määrästä riippumatta. Pääsääntöisesti myyntitulo sisältää arvonlisäveron ja kirjauksen yhteydessä käytetään alv-koodia.

361000 Muut metsätalouden tuotot

Tilille kirjataan muun muassa polttopuut, Metso-ohjelman mukaiset metsänsuojelukorvaukset, johtoaluekorvaukset ja yhteismetsän osakkuustulo.

Kolehdit, keräykset ja lahjoitukset

Kolehtien ja yhteisvastuukeräyksen keräämisessä ja tilittämisessä noudatetaan Kirkkohallituksen antamaa erillisohjetta (yleiskirje 16/2016). Rahankeräyslain mukaan seurakuntatalous voi kerätä ainoastaan kolehteja toimintaansa liittyvissä tilaisuuksissa tiaisuuteen osallistuvilta henkilöiltä.

Katso ohje: "Kolehtien, keräysten ja lahjoitusten kirjanpito" (Kipan Akkuna, kirjanpidon ohjeet)

Oman seurakunnan toiminnan hyväksi kerätyt kolehdit kirjataan aina tuloslaskelmaan kyseisen tehtäväalueen tuotoksi. Ulostilitettävät kolehdit kirjataan tasetileille ja tilitys saajille tapahtuu myös suoraan tasetileiltä. (ks. taseen kirjausohje, tilit 224000–228500).

362000 Jumalanpalveluskolehdit

Tilille kirjataan jumalanpalveluksissa omalle seurakunnalle kerätyt kolehdit.

363000 Muut kolehdit

Tilille kirjataan muut omalle seurakunnalle kerätyt kolehdit.

364000 Muut keräystuotot

Tilille kirjataan seurakunnalle sen omassa toiminnassa syntyneitä kolehti- ja muita kolehteihin rinnastettavia keräystuottoja, joita voivat olla esimerkiksi ruoka- ja kahvimaksuista kertyneitä vapaaehtoisia maksuja. Tilille kirjataan seurakunnan järjestämistä pääsymaksuttomista konserteista ja muista tilaisuuksista kertyneitä vapaaehtoisuuteen perustuvia maksuja ohjelmaehtoisista, ja jotka on tarkoitettu oman seurakunnan tuotoksi. Ulostilitettävät muut keräystuotot kirjataan taseeseen tilille 228000 Ulostilitettävät keräysvarat (ks. taseen kirjausohje).

365000 Myyjäistuotot

Tilille kirjataan seurakunnaan toimintana järjestetyissä hyväntekeväisyysmyyjäisissä syntyneitä erilaisia tuottoja, jotka on tarkoitettu oman seurakunnan tuotoksi. Ulostilitettävät myyjäistuotot kirjataan taseeseen tilille 228000 Ulostilitettävät keräysvarat (ks. taseen kirjausohje).

366000 Ohjelmatuotot

Ks. tili 364000

366500 Testamentit ilman käyttötarkoitusta

Tilille kirjataan seurakunnan saamat testamentit, joissa ei ole testamentissa määrättyä käyttötarkoitusta.

367000 Muut lahjoitustuotot

Tilille kirjataan kaikki seurakunnan saamat muut lahjoitukset, joilla ei ole lahjoittajan määräämää käyttötarkoitusta.

Pienet lahjoitukset, vaikka niille olisi käyttöehto, mutta jotka käytetään tilikauden aikana, kirjata suoraan tuloslaskelmaan. Muussa tapauksessa ehdollisista lahjoituksista tulee perustaa erityiskatteinen rahasto (ks. ohje Erityiskatteisten rahastojen kirjanpito).

367100 Testamenttien tuloutus

Tiliä käyttää ainoastaan Helsingin srk-yhtymä vain tätä tarkoitusta varten hyväksytyntestamenttien käyttö- ja kirjausohjeen mukaisesti.

Yhteisvastuukeräyksen tuottojen, kulujen ja tilityksen kirjaus (tilit 368000–368400)

Katso ohje ”Yhteisvastuukeräyksen kirjanpito” (Kipan Akkuna, kirjanpidon ohjeet)

368000 Yhteisvastuukeräyksen srk-osuus tuotosta

368100 Yhteisvastuukeräyksen muut tuotot (aik. Yhteisvastuukeräyksen muut tapahtumat)

368200 Yhteisvastuukeräyksen myyjäiset

368300 Yhteisvastuukeräyksen kolehdit

368400 Yhteisvastuukeräyksen konsertit

369000 Erityiskatteisten rahastojen nettokulun siirto (Aik. Nettokulujen siirto omakatteisten rahastojen vähennykseksi)

Tiliä käytetään ainoastaan ohjeen *Erityiskatteisten rahastojen kirjanpito* mukaisesti (ks. Kipan Akkuna, kirjanpidon ohjeet).

Tuet ja avustukset

370000 EU-tuki

Tilille kirjataan erilaiset Euroopan unionilta saadut tuet.

371000 Palkkatuki

Valtio maksaa seurakunnille eri työllistämisyjärjestelmiensä kautta palkkatukea tai vastaavaa korvausta, jos seurakunta työllistää tietyt ehdot täyttäviä työttömiä työnhakijoita. Tilille kirjataan myös kuntien/kaupunkien maksamat koululaisten kesätyösetelit.

372000 Korvaus työterveyshuollosta (aik. Kansaneläkelaitoksen korvaukset)

Kelan vuosittain maksamat korvaukset seurakunnalle muun muassa työterveyshuollon järjestämisestä. (Kelan maksamat sairausvakuutuskorvaukset kirjataan menon oikaisuksi (sairaus-, vanhempain-, kuntoutus- yms. päivärahat) tilille 420000.)

373000 Oppisopimuskoulutus- ja muut koulutuskorvaukset

Oppisopimuksen aikana työnantajalle maksettavat koulutuskorvaukset työssä oppimisen ohjauksesta aiheutuneisiin kustannuksiin (ks. oph.fi/koulutus ja tutkinnot). Tilille kirjataan myös tuomiokapitulien maksamat koulutusavustukset.

375000 Muut tuet ja avustukset

Seurakunnan saamat muut tuet ja avustukset kirjataan tälle tilille.

Huom! Kirkkohallituksen myöntämät muut kuin investointiavustukset kirjataan tileille 540000–544000.

375500 Investointien rahoitusosuudet

Tälle tilille kirjataan **suoriteperusteisesti** investointiavustukset ja muut rahoitusosuudet, kun investointi on vielä keskeneräinen (esim. seurakunnan kirjanpidon yhteydessä mahdollisesti olevan erityskatteisen ”Urkurahaston” tmv. purkaminen). Avustus valmistuneeseen ja aktivoituun investointiin kirjataan taseeseen käyttäen tiliä 166300 Investointien rahoitusosuuksien selvittelytili. **Kirkkohallituksen myöntämät avustukset tilitetään seurakuntataloudelle hakemusten perusteella sitä mukaa kun investointihanke etenee. (Tämän tilin tulosvaikutus nollataan kuukausittain, ks. seuraava tili 375600)**

375600 *Investointien rahoitusosuuksien aktivointi (Kipan järjestelmän käytössä)
Järjestelmätekniinen tili, jolla rahoitusosuudet siirretään taseeseen. (Nollaa tilin 375500 tulosvaikutuksen.)*

Muut toimintatuotot

381000 Vakuutuskorvaukset omaisuus- ja toimintavakuutuksista

Tähän kirjataan vakuutuskorvaus, joka ei ole kohdistettavissa.

Jos saadulla vakuutuskorvauksella rahoitetaan vahingoittuneen omaisuuden kunnostusta tai kokonaan tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentamista, kirjataan saatu vakuutuskorvaus menon oikaisuksi tai investointimenon vähennykseksi. Huomattavista vakuutuskorvauksista tulee tehdä maininta tilinpäätöksessä tasekirjan liitetietoihin.

381100 Perintätuotot

Laissa saatavien perinnästä (1999/513) mainitut maksumuistutusmaksut (perintäkulut) kirjataan tälle tilille taloushallinnon tehtäväalueelle. Muut perintätuotot (muun muassa käräjäoikeusmaksujen kerääminen, ulosottokulut jne.) voidaan kirjata asianomaiselle kustannuspaikalle pääluokissa 1–5.

381300 Radiointi- ja televisiointitulot

Kirkkohallituksen saamat tuotot radioinneista ja televisioinneista.

~~381400 Hautojen ainaishoitosopimusten nettokulujen siirto pääomasta (tili poistetaan)~~

381500 Irtaimiston ja kaluston myynti

Esim. käytöstä poistetun irtaimiston ja kaluston myyntiä.

382000 Myyntivoitot pysyvistä vastaavista

Pysyviin vastaaviin kuuluvan omaisuuden myyntivoitot kirjataan tälle tilille.

383000 Muut tuotot

Muihin tuottoihin kirjataan sellaisin tuottoja, joille ei edeltä löydy tuoton luonteen mukaista tiliä. Tilille kirjataan mm. kuntouttavan työtoiminnan tuotot.

~~383400~~ Annetut käteisalennukset (tili poistetaan)

383500 Käyttöomaisuuden myynnin selvittelytili

Käytetään myydessä käyttöomaisuutta. Seurakunta ilmoittaa myynnistä Kipalle lomakkeella. Kipan järjestelmä jakaa ja kirjaa tapahtuman myyntituoton myyntihinnan ja tasearvon perusteella taseeseen ja tuloslaskelmaan myyntivoitoksi/-tappioksi.

Seuraavat tilit (387511–387514) ovat kulttuurihistoriallisin perustein tehtyihin investointeihin liittyviä järjestelmäteknisiä aputilejä, jotka ovat vain Kipan käytössä.

387511 Siirto kulttuuriperinnön tuottoihin

387512 Tuotot kulttuurihistoriallisten kirkollisten rakennusten ylläpidosta

387513 Tuotot kulttuurihistoriallisen muun kiinteän omaisuuden ylläpidosta

387514 Tuotot kulttuurihistoriallisen irtaimiston ylläpidosta

HUOM! Katso Kipan Akkunasta Kirjanpidon ohje. (Kipan Akkuna → Ohjeet → Kirjanpito → Kirjanpidon ohjeet → Kulttuuriperinnön hoidosta, ylläpidosta ja säilyttämisestä aiheutuneiden toimintakulujen ja -tuottojen kirjaus)

Kulttuuriperinnön **vuotuisesta hoidosta ja ylläpidosta** aiheutuneet kulut ja tuotot kirjataan luonteensa mukaisille tileille käyttäen tilastollista tilausnumeroa (ks. ohje Akkunasta).

Sisäiset erät

Tilikartassa on erikseen sisäiset tuottotilit ja sisäiset kuluttilit. Sisäisillä erillä seurakuntatalouden eri yksiköt laskuttavat toisiaan palveluista ja tarvikkeista. Rahaa ei käytetä, vaan kyseessä on kustannusten sisäinen siirto tehtäväalueelta toiselle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Sisäisiä kuluja ja tuottoja ovat sisäisten suoritteiden ostot ja myynnit ja sisäiset vuokrat. Jokaista sisäistä kuluja vastaa sisäinen tulo ja päinvastoin. Sisäiset erät ovat tuloslaskelmassa tulosvaikutukseltaan neutraaleja. Sisäisiä tuottoja ja kuluja käytetään vain käyttötaloudessa.

Sisäiset tuotot

390000	Sis. ruokamaksutuotot	Vastatili on 448100 Sis. ruokapalvelukulut.
390500	Sis. leirimaksutuotot	Vastatili on 448200 Sis. leirimaksukulut.
391000	Sis. kuljetuspalvelutuotot	Vastatili on 448300 Sis. kuljetuspalvelukulut.
391500	Sis. huoltopalvelutuotot	Vastatili on 448400 Sis. huoltopalvelukulut.
392000	Sis. kaluston vuokratuotot	Vastatili on 448500 Sis. kaluston vuokratuotot.
392500	Sis. asiantuntijapalvelutuotot	Vastatili on 448600 Sis. asiantuntijapalvelukulut.
393000	Sis. koulutuspalvelutuotot	Vastatili on 448700 Sis. koulutuspalvelukulut.

393100	Sis. majoitustuotot	Vastatili on 448800 Sis. majoituskulut.
393200	Sis. kopiointimaksutuotot	Vastatili on 448900 Sis. kopiointimaksukulut.
393300	Sis. it-tuotot	Vastatili on 449000 Sis. it-kulut.
393500	Sis. toiminnallisten tapahtumien tuotot	Vastatili on 449100 Sis. toiminnallisten tapahtumien kulut.
393600	Sis. korvaukset seurakunnilta	Vastatili on 449200 Sis. korvaukset seurakunnille. <i>Tiliä käytetään vain seurakuntayhtymissä.</i>
393710	Sis. avustusmäärärahan siirto	<i>(Tili on vain Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien käytössä erillisen kirjausohjeen mukaisesti. Srk-yhtymän yhteinen srk-työ siirtää määrärahaa seurakuntien käytettäväksi diakonia-avustuksiin sekä katastrofi-, kriisi-, ruoka-apuun. Vastatili sisäisissä kuluissa on 449310.)</i>
394000	Sis. muut tuotot	Vastatili on 449400 Sis. muut kulut.
394100	Sis. vuokrat	<i>(aik. Sis. vuokratuotot yleishallinnolta)</i> Vastatili on 459100 Sis. vuokrat.
394200	Sis. vuokratuotot seurakuntatyöltä	
394300	Sis. vuokratuotot hautaustoimelta	
394400	Sis. vuokratuotot kiinteistötoimelta	
	Ks. tili 394100	
Valmisteverastojen muutokset		
398000	Valmisteverastojen muutos	
Valmistus omaan käyttöön		
399000	Valmistus omaan käyttöön	

TOIMINTAKULUT**Henkilöstökulut****Palkat ja palkkiot**

Palkat sisältävät ennakonpidätyksenalaiset palkat, palkkiot ja korvaukset. Palkkojen erittely voidaan tehdä pääkirjatilien sijasta palkkakirjanpidossa. Henkilöstökulujen erittely palkkoihin ja henkilösivukuluihin on esitettävä tuloslaskelmassa. Arvonlisäverolliset palkat kirjataan luonteensa mukaisille palkkatileille käyttäen arvonlisäverokoodia.

Maksetut palkat ja palkkiot sisältävät palkat ja palkkiot, ansionmenetyksestä maksetut korvaukset sekä muut ennakonpidätyksen alaiset kustannusten korvaukset, joista maksetaan työnantajan sosiaaliturvamaksut. Myös ennakonpidätyksen alaiset luottamushenkilöiden palkkiot, vaikka niistä ei makseta eläkevakuutus- eikä sosiaaliturvamaksuja, ennakonpidätyksen alaiset päivärahat ja siviilipalvelusmiehille maksetut päivärahat. Eläke- ja sosiaaliturvamaksujen täsmäytysten helpottamiseksi tällaiset erät on perusteltua erottaa maksettujen palkkojen ja palkkioiden ryhmässä omille alatileilleen tai erottaa muulla tunnisteella. Siviilipalvelusmiehistä aiheutuneet muut kustannukset kuin päivärahat kirjataan ao. kululajeihin.

40-alkuisille tileille kirjaus tapahtuu vain palkanlaskennan kautta.**400000 Kokouspalkkiot** (aik. Kokouspalkkiot luottamushenkilöt)

Tälle tilille kirjataan erilaiset luottamushenkilöiden ja viran- ja toimenhaltijoiden kokouspalkkiot ja mahdolliset puheenjohtaja- yms. palkkiot

400100 — Kokouspalkkiot henkilökunta
Ks. 400000

400500 Vuosikorvaukset ja ansionmenetyksen korvaukset

Luottamushenkilöille maksettavat vuosikorvaukset ja ansionmenetyksen korvaukset.

401000 Vakinaisten palkat (aik. Vakinaisten viranhaltijoiden kuukausipalkat)

Tälle tilille kirjataan vakinaisten virka- ja työsopimussuhteessa olevien henkilöiden kuukausipalkat, palkkiot, lomapalkat ja -rahat ja lisät.

402000 Määräaikaisten palkat (aik. Määräaikaisten viranhaltijoiden kuukausipalkat)

Tälle tilille kirjataan erilaisissa määräaikaisessa virka- ja työsuhteessa olevien ja esimerkiksi sijaisten kuukausipalkat, myös lomarahat ja lisät.

403000 — Työsuhteisten kuukausipalkat
Kirjataan tilille 401000 Vakinaisten palkat.

404000 — Määräaikaisten työsuhteisten kuukausipalkat
Kirjataan tilille 402000 Määräaikaisten palkat.

405000 — Erilliskorvaukset

Virka- ja työsuhteisten työntekijöiden ja sijaisten lisätyöt, ylityöt, sunnuntaityöt, yötyöt ja varallaolokorvaukset sekä muut erilliskorvaukset, esim. leirien johtajalisät ja -palkkiot kirjataan joko tilille 401000 Vakinaisten palkat tai 402000 Määräaikaisten palkat.

~~406000 Sairausloman ja perhevapaiden sijaiset (aik. Sairaus-, äitiys- ja vanhempainlomasijaiset)~~
Kirjataan joko tilille 401000 Vakinaisten palkat tai 402000 Määräaikaisten palkat.

~~406500 Vuosilomasijaiset ja muut sijaiset~~
Kirjataan tilille 402000 Määräaikaisten palkat.

407000 Tuntipalkat (aik. Tunti- ja urakkapalkat)

Tilille kirjataan kaikki tuntipalkat – toistaiseksi voimassaolevat ja määräaikaiset työsopimus-suhteet. Myös tarvittaessa työhön kutsuttujen tilapäisten tuntipalkat.

~~407100 Määräaikaiset tunti- ja urakkapalkat~~
Kirjataan tilille 407000.

~~407500 Asuntoetu~~

~~407600 Ravintoetu~~

~~407700 Puhelinetu~~

Ks. tili 407800

407800 Luontoisedut (aik. Muu luontoisetu)

Seurakuntatalous maksaa luontoisetuja vain erityisissä poikkeustapauksissa. Vastatilinä on samassa tiliryhmässä oleva tili 409700 Luontoisetujen vastatili.

~~408000 Työnohjaajalle maksetut palkkiot~~
Työnohjaajille maksetut palkkiot kirjataan tilille 408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset.

~~408100 Asiantuntijapalkkiot~~

Eriaisille asiantuntijoille maksetut palkkiot kirjataan tilille 408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset.

408200 Säännöllisen toiminnan palkkiot (aik. Kerhonohtajien palkkiot)

Harrastusluonteisten kerhojen vetäjät, leiriavustajat; kerho-, pyhäkoulu- yms. palkkiot. Lisäksi rippikouluisoisten ja muiden leirien ohjaajien palkkiot.

~~408300 Esiintymispalkkiot~~

Eriaisille esiintyjille ja luennoitsijoille maksetut palkkiot kirjataan tilille 408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset.

~~408400 Toimituspalkkiot~~

Toimituspalkkiot kirjataan tilille 408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset.

408600 Tekijänpalkkiot (KKR) (aik. Tekijänpalkkiot)

Tili on vain Kirkkohallituksen käytössä. Tiliä käytetään maksettaessa kirjan (tai musiikin) kustannussopimuksen mukaisen tekijänpalkkion (tekijänkorvauspalkkio) maksaminen. Tiliä käytetään myös käyttökorvauksen, josta tehdään ennakonpidätys, maksamiseen. Kirkon keskusrahasto maksaa tekijänpalkkioita sopimusten mukaan virsikirjarunoilijoille. Tekijänpalkkiosta ei makseta eläkemaksua eikä palkkojen sivukuluja.

408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset (aik. Muut palkat, palkkiot ja veronalaiset suoritukset)

Erilaisille asiantuntijoille ja esiintyjille (esim. työnohjaajat, luennoitsijat, muusikot ja muut taiteilijat) maksetut kertapalkkiot kirjataan tälle tilille.

Seurakunnan tulee ennen palvelun tilaamista määritellä, onko kyseessä työ-/palvelussuhde vai toimeksiantosuhde. Jos kyseessä on toimeksiantosuhde, josta maksetaan työkorvausta, kirjataan kulu palveluiden ostoihin tilille 440000 Asiantuntijapalvelut tai 440500 Musiikki- ja ohjelmalvelut. Kiel-eläkemaksun alaiset työkorvaukset kirjataan tilille 440550.

Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteen 19 mukaisen Suositussopimus toimituspalkkioista mukaiset palkkiot kirjataan tälle tilille.

Tiliä ei tule käyttää minkään säännöllisesti toistuvan palkan, palkkion tai muun veronalaisen suorituksen kirjaamiseen. Tilille kirjataan ne palkat, palkkiot ja veronalaiset suoritukset, joiden luonteista palkka- tai palkkiotiliä ei tililuettelosta löydy. Tilille kirjataan esimerkiksi työtoiminnan tukemiseen liittyvien tukityöllistettyjen palkkiot, arkun kantajan palkkiot jne.

409700 Luontoisetujen vastatili

Tämä on luontoisetutilin 407800 vastatili.

409800 Jaksotetut palkat

Jaksotetut palkat sisältävät tilinpäätöksen yhteydessä tehtävän lomapalkkajaksotuksen lisäksi mahdolliset tuntipalkkojen jaksotukset ao. tilikausille.

409900 Aktivoidut palkat

Taseeseen aktivoitavat palkkakulut kirjataan luonteensa mukaisille palkkatileille käyttäen investointitilausnumeroa. Seurakunnan työntekijöiden palkkojen osuus aktivoituu taseeseen (debet-kirjaus) tämän tilin avulla (kredit-kirjaus).

Henkilösivukulut

Henkilösivukuluja ovat palkoista ja palkkioista maksettavat sosiaalivakuutusmaksut. Niitä ovat työnantajan sosiaaliturvamaksu (sotu-maksu), eläkevakuutusmaksut (Kirkon eläkerahastolle), työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja ryhmähenkivakuutusmaksu.

410000 Sosiaaliturvamaksut

Työnantajan palkkasummaan perustuva sairausvakuutusmaksu (sosiaaliturvamaksu).

412000 Eläkemaksut

Työnantajan palkkasummaan perustuva JuEL:n mukainen eläkemaksu Kirkon eläkerahastolle. Kirkolliskokous päättää vuosittain eläkemaksuprosentin.

414000 Muut sosiaalivakuutusmaksut

Työnantajan lakisääteiset palkkausperusteiset vakuutusmaksut: työttömyys-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu.

414500 Seurakuntien maksamat eläkkeet

Tälle tilille kirjataan seurakunnan maksamat vanhan eläkejärjestelmän mukaiset eläkkeet. Mikäli seurakunnalla on pakollinen varaus eläkemenoja varten, pakollista varausta tuloutetaan vuosittain toteutuneiden eläkekulujen verran.

415000 Jaksotetut sosiaalimaksut**415100 Jaksotetut eläkevakuutusmaksut****416000 Aktivoidut sosiaalimaksut****416100 Aktivoidut eläkevakuutusmaksut****418300 Työkalukorvaus**

Tähän kirjataan henkilöstön omien työkalujen käytöstä maksettava kulukorvaus.

Henkilöstöön liittyvistä muista kuluista

Henkilökunnan ruokailusta, työterveydenhuollosta ja virkistystoiminnasta sekä henkilöstölle luovutetuista merkkipäivä- yms. lahjoista aiheutuneet kirjataan palveluiden tai tavaroiden ja tarvikkeiden ostoihin.

Henkilöstölle sellaisenaan luovutetut tavarat ja ostopalveluna hankitut lopputuotteet, kuten merkkipäivä- ja kannustelahjat (tilille 473700) sekä henkilöstölle luovutetut vapaa-ajan harrastustoimintaan liittyvät tavarat ja palvelut, esim. osanotto- ja kilpailumaksut sekä pääsyliput liikuntahalleihin ja kulttuuritilaisuuksiin, kirjataan palveluiden tai tavaroiden ja tarvikkeiden ostoihin. Näitä työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen liittyviä henkilöstökuluja seurataan yleensä erillistunnisteen avulla. Tuloslaskelman liitetiedoissa ja mahdollisessa henkilöstökerptomuksessa kerrotaan mahdollisimman kattavasti näiden vapaaehtoisten henkilöstökulujen määrä.

Henkilöstökulujen oikaisuerät**420000 Sairausvakuutuskorvaukset**

Kelan seurakunnalle maksamat sairauspäivärahat ja vanhempainpäivärahat kirjataan tälle tilille oikaisemaan henkilöstökuluja. **Myös perhevapaakorvaus, jonka Kipa hakee srk-talouden puolesta (ks. Akkuna kumppani 6/2017) kirjataan tälle tilille.**

421000 Tapaturmakorvaukset

Vakuutusyhtiön maksamat tapaturmakorvaukset kirjataan tälle tilille oikaisemaan henkilöstökuluja.

423000 Kuntoutusraha

Kuntoutusajan palkkaa vastaavat Kelan ja Kirkon eläkerahaston maksamat päivä- ja kuntoutusrahat kirjataan tälle tilille oikaisemaan henkilöstökuluja.

424000 Muut henkilöstökulujen oikaisut

Kevan edellisten tilikausien eläkemaksupalautukset/-lisämaksut ja sosiaalivakuutuspalautukset/-lisämaksut kirjataan tälle tilille oikaisemaan henkilöstökuluja.

Palvelujen ostot

Palveluiden ostoihin kuuluvat ulkopuolisilta ostetut palvelut sekä palveluiden tuottajan laskuttamat tarvikke- ja matkamenot. Elinkeinonharjoittajien ja muiden palveluyritysten laskuttamat palvelut (sisältää myös esimerkiksi tehtyjä työtunteja) kirjataan palvelujen ostoihin luonteensa mukaisille tileille (y-tunnus ja ennakonperintärekisteriote oltava). Ennakonpidätysten ja sosiaalivakuutusmaksujen alaiset palvelut kirjataan palkanmaksun kautta luonteensa mukaisille palkkatileille.

Myös henkilöstölle hankitut matkustus-, ravitsemus-, terveys-, opetus- ja kulttuuripalvelut kirjataan palveluiden ostoihin.

Huom! Pysyviin vastaaviin aktivoitavat hankinnat kirjataan investointitilien kautta käyttämällä investointitilausnumeroa. Katso tilit s. 24.

Jos vakuutuskorvauksella rahoitetaan vahingoittuneen omaisuuden kunnostusta, kirjataan saatu vakuutuskorvaus menon oikaisuksi. Huomattavista vakuutuskorvauksista tulee tehdä maininta tilinpäätöksessä tasekirjan liitetietoihin.

430000 Posti- ja puhelinpalvelut (aik. Postipalvelut)

Kirjemaksut, postimerkit, kirjausmaksut, e-kirjemaksut. Puhelin-, äly-/matkapuhelin-, telefax-, sähkö- ja hälytyksensiirtomaksut sekä palveluna hankittavien päätelaitteiden kuukausimaksut.

~~431000~~ Puhelinpalvelut
Ks. tili 430000

~~431050~~ Tietoliikennekulut
Ks, tili 433000 ICT-palvelut

431100 Painatukset

Lehtien ja esitteiden yms. painatustyöt.

431150 Srk- ja tiedotuslehtien painatukset

Seurakunta- ja tiedotuslehtien painatuskulut kirjataan tälle tilille.

431200 Ilmoitukset

Ilmoituskulut eri medioissa (lehdet, radio, televisio, internetpalvelut, painetut luettelot jne.)

432000 Toimistopalvelut

Tälle tilille kirjataan mm. seurakunnan ulkopuolelta ostetut kopiointi- ja monistuspalvelut ja pöytä- ja tasekirjojen sidontapalvelut. Myös kopiokoneiden huoltokulut, ellei näitä ole sisällytetty leasing-maksuihin, (jotka kirjataan tilille 456000 koneiden ja laitteiden vuokrat).

432100 Rahoitus- ja pankkipalvelut (aik. Pankkipalvelut)

Rahoitusyhtiöiden ja pankkien perimät palvelumaksut.

433000 ICT-palvelut (aik. It-palvelut)

Tietojärjestelmien ja -ohjelmistojen ylläpidosta, tukipalveluista, päivityksistä yms. aiheutuvat menot, ja esimerkiksi atk-linjamaksut, internetyhteydet, kaapeli-tv-maksut.

433500 Puhtaanapitopalvelut (aik. Siivouspalvelut)

Tälle tilille kirjataan ulkopuolisilta ostetuista kiinteistöjen siivouspalveluista aiheutuneet kulut. Lisäksi tilille kirjataan muun muassa vaihtomattopalvelu- sekä saniteetti- ja sosiaalitulojen puhtaanapito- ja muut hygieniapalvelukulut (saippua- ja kuivauspyyheautomaatit). Tilille kirjataan myös vaatteiston ja muiden tekstiilien pesusta, huollosta ja niiden toimittamisesta aiheutuneet kulut.

~~433600 Pesulapalvelut~~
Ks. tili 433500

434000 Haudankaivuupalvelut

Ulkopuolisilta yrittäjiltä hankitut haudankaivuupalvelut. Haudankaivuupalvelu kattaa yleensä haudan avaamisen lisäksi peittämisen ja haudan pinnan peruskunnostuksen.

435000 Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut

Rakennusten rakentamiseen ja kunnossapitoon kohdistuneet kustannukset. Tätä tiliä suositellaan käytettäväksi kaikissa rakennusten rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyvissä kulkurakennuksissa. Tilille kirjataan muun muassa rakennusten suunnittelupalveluista, lvi-palveluista, kiinteistöjen huoltopalveluista, muusta talotekniikasta, sähköhuolloista ja esityislaittehuolloista aiheutuneita kuluja.

Halutessaan seurakunta voi käyttää tarkempaa jaottelua ja käyttää tilejä 435100–435330:

- 435100 Rakennusten suunnittelupalvelut**
Arkkitehtuuritoimistoilta tai muilta palveluntuottajilta tilatut rakennusten suunnittelupalvelut.
- 435200 LVI-palvelut**
LVI-laitteiden huolto- ja kunnossapitopalvelut.
- 435300 Kiinteistöjen huoltopalvelut**
Huoltoliikkeiltä hankitut kiinteistöjen huoltopalvelut.
- 435310 Muu talotekniikka**
Kiinteistön ja siihen liittyvien tilojen teknisiin palveluihin, järjestelmiin ja laitteisiin kohdistuvat kustannukset. Mm. kaukovalvontajärjestelmät ja muut tekniset järjestelmät joille ei ole omaa kulutiliä.
- 435320 Sähköhuollot**
Sähköisten järjestelmien huoltokustannukset.
- 435330 Erityislaitehuollot**
Tilille kirjataan erillisiin kiinteistön järjestelmiin kohdistuvat kustannukset. Muun muassa urkujen viritys- ja huoltokustannukset ja sammutinhuollot.
- 435400 Vartiointi- ja hälytyspalvelut** (aik. Vartiointipalvelut)
Tilille kirjataan ulkopuolisilta hankitut kiinteistöjen vartiointipalvelut ja ulkopuolisten ylläpitämien hälytys- ja hätäkeskusten vuosimaksut.
- ~~435500 Hälytys-/hätäkeskusten vuosimaksut~~
Ks. tili 435400
- 435600 Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut**
Piha-alueiden kunnossapidosta ja puhtaanapidosta aiheutuneet kulut, myös lumitöistä ja lumen kuljetuksesta aiheutuneet ulkopuolisille maksetut kulut. Viherrakentamispalvelut ulkopuolisilta hoitopalveluna hankitut, kuten kasvit, puut, pensaas.
- 435700 Jätehuolto**
Kiinteistöjen jätehuoltomaksut, myös jätteen poltto- ja muut jätteen käsittelymaksut.
- 436000 Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut**
Tilille suositellaan kirjattavaksi kaikki koneiden ja laitteiden rakentamisesta ja kunnossapitopalveluksista aiheutuneet menot. Tilille kirjattavia kuluja ovat esimerkiksi äänentoistolaittehuolloista, autojen kunnossapidosta, pianovirityksistä sekä muun kaluston korjauksesta ja kunnostuksesta aiheutuneita kuluja ja veneiden säilytys- ja huoltokuluja.
Halutessaan seurakunta voi käyttää tarkempaa jaottelua ja käyttää tilejä 436050–436100:
- 436050 Äänentoistolaittehuollot**
Äänentoistolaitteiden huollot.

- 436100 Autojen kunnossapito**
Henkilö-, paketti- ja kuorma-autojen huolto- ja kunnossapito. Myös renkaista ja niiden vaihdosta aiheutuneet kustannukset. Polttoaineet ja voiteluaineet, joita ei lisätä tai vaihdeta huollon yhteydessä, kirjataan tilille 469000.
- 436200 Metsänhoitokulut**
Metsänhoitotöistä aiheutuneet kulut, mm. uudistusalojen valmistaminen, maanmuokkaus, metsänviljely, taimikonhoito, metsän kunnostus, metsäojitus sekä metsäsuunnitelmien teosta ja tarkastuksista aiheutuneet palvelukulut.
- 436300 Puutavaran myyntikulut**
Tilille kirjataan puun myynnistä aiheutuneet puutavaran hankintakulut, kuten leimauskulut, hakkuu- ja ajokulut.
- 436500 Konservointipalvelut**
Kaikki konservointipalvelut kirjataan tälle tilille. Jos kysymyksessä on kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen omaisuuteen kohdistuva konservointi, tilin lisäksi käytetään tilastollista tilausnumeroa.
- 437000 Matkakustannukset (oma henkilöstö) (aik. Matkakustannukset (kotimaa, virkamatkat))**
Palvelussuhteessa olevan henkilöstön KirVESTESin mukaiset kotimaan tai ulkomaan virkamatkoista aiheutuvat matka- ja matkustamiskustannukset, päivärahat, yömatkarahat, leiri- päivärahat ja majoittumiskorvaukset. Myös henkilökunnan neuvottelupäivien kulut, jos niitä ei katsota koulutukseksi. Majoituskustannukset kirjataan tälle tilille myös silloin, kun ne eivät johdu varsinaisesta virantoimitukseen tai työtehtävään liittyvästä virkamatkasta, esim. työkykyä ylläpitävä toiminta.
- ~~437100 Matkakustannukset (kotimaa, koulutus)
Ks. tili 439000~~
- 437200 Matkakustannukset (ulkop.) (aik. Matkakorvaus muille kuin omalle henkilökunnalle)**
Esiintyjien, palkkiotoimisten kerhonohjaajien, vapaaehtoistyöntekijöiden ja luottamus henkilöiden matkakulut. Tilille kirjataan myös muun kuin oman henkilöstön majoituskustannukset silloin, kun ne eivät ole matkakustannuksia.
- ~~437300 Matkakustannukset (ulkomaanmatkat)
Matkakustannuskorvaukset ulkomaanmatkoista käsitellään kuten muutkin virka- ja työmatkat. Kulu kirjataan tilille 437000 Matka- ja matkustamiskustannukset (oma henkilöstö).~~
- ~~437400 Majoituspalvelut, henkilöstö
Kirjataan tilille 437000 Matka- ja matkustamiskustannukset (oma henkilöstö).~~
- ~~437500 Majoituspalvelut, muut
Ks. tili 437200~~

437600 Ravitsemuspalvelut, henkilöstö

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitut ravitsemuspalvelut omalle henkilöstölle.

Tilille kirjataan myös palvelun tuottajalta (ravintolat) hankitusta työpaikkaruokailusta aiheutuvat kustannukset. Myös muulla tavalla hankittu työpaikkaruokailu, kuten erilaisten etukäteen hankittavien lounas- yms. ostoseteleiden hankintakulu kirjataan tälle tilille.

Henkilöstöltä palkanmaksun yhteydessä perittävät verotusarvon mukaiset maksut luovutetuista lounaseteleistä kirjataan menon oikaisuksi tälle tilille.

437700 Ravitsemuspalvelut, muut

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankitut ravitsemuspalvelut muille kuin omalle henkilöstölle.

438500 Kuljetuspalvelut (aik. Kuljetuspalvelut, henkilöstö)

Tilille kirjataan muista kuin virka- ja työmatkoista aiheutuneet henkilökuljetuskulut. (Virka-, työ- ja koulutusmatkojen kustannukset kirjataan tileille 437000)

Kirjataan kulut esim. kirkkokuljetuksista ja diakonian retkien bussi- ym. kuljetuskulut.

Tavaroiden ja esineiden siirrot ja kuljetukset. Hankintojen yhteydessä perityt rahdit kirjataan hankintakuluksi.

~~438600 Kuljetuspalvelu muille kuin omalle henkilöstölle
Ks. tili 438500~~

~~438700 Kuljetuspalvelut, tavarat
Ks. tili 438500~~

439000 Koulutuspalvelut, henkilöstö

Henkilöstön koulutuksista aiheutuneet kulut, kun koulutus hankitaan palveluna, muun muassa erilaiset osanotto-, kurssi- ja materiaalimaksut. Myös koulutustilaisuuksiin järjestettyjen yhteiskuljetusten kustannukset (esim. linja-auto). Tälle tilille kirjataan myös kaikki henkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat KirVESTES:n mukaiset matka- ja matkustamiskustannukset ja lisäksi henkilökunnan neuvottelupäiviin liittyvät kulut, kun neuvottelupäivien katsotaan olevan koulutusta.

439100 Koulutuspalvelut, muut

Muiden kuin oman henkilöstön koulutuskulut: luottamushenkilöt, vapaaehtoiset ja muut sellaiset.

~~439200 Työnohjauspalvelut
Kirjataan tilille 440000 Asiantuntijapalvelut.~~

439300 Työterveyshuolto

Tilille kirjataan henkilöstön työterveydenhuollosta aiheutuneet kulut.

Kela korvaa työnantajalle työterveyshuollon kuluista enimmillään 60 %. Korvausluokkia on kaksi: I- ja II-luokka, sekä lisäksi käytämme 0-luokkaa, joista kuluista ei saada korvausta. Kirjausten yhteydessä korvausluokat erotellaan tilastollisella tilausnumerolla. Kipa perustaa jokaiselle seurakuntataloudella omat numerot korvausluokkiin I, II ja 0.

Työterveyshuollon kustannukset jakautuvat kahteen korvausluokkaan. Kela vahvistaa joka vuosi kummallekin korvausluokalle yrittäjäkohtaisen kustannusten laskennallisen enimmäismäärän, jotta se vastaa yleistä kustannuskehitystä. Korvausluokkaan I kuuluvat lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon kustannukset. Korvausluokkaan II kuuluvat yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Näiden lisäksi 0-luokkaan merkitään loput työterveyshuollon kulut (ei Kela korvausta). Korvausta haetaan vuosittain Kelalta.

~~Henkilöstön työterveydenhuollon kulut. (Kelan maksama vuotuinen korvaus seurakuntataloudelle työterveydenhuollon järjestämisestä kirjataan tuotoksi tilille 372000 Kansaneläkelaitoksen korvaukset.) Korvausluokat erotellaan tilastollisella tilausnumerolla. Kipa perustaa jokaiselle seurakuntataloudella omat numerot, korvausluokka I ja korvausluokka II.~~

~~Työterveyshuollon kustannukset jakautuvat kahteen korvausluokkaan. Kela vahvistaa joka vuosi kummallekin korvausluokalle yrittäjäkohtaisen kustannusten laskennallisen enimmäismäärän, jotta se vastaa yleistä kustannuskehitystä. Korvausluokkaan I kuuluvat lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon kustannukset. Korvausluokkaan II kuuluvat yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Maksettavan korvauksen enimmäismäärä on korkeintaan 50 % tai 60 % kustannusten laskennallisesta enimmäismäärästä. Kela ei korvaa enimmäismäärän ylittäviä kustannuksia.~~

439500 Tapaturmakulut

Henkilöstön ja ulkopuolisten tapaturmakulut. Henkilöstön lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja esim. vapaaehtoistyöntekijöiden vapaa-ajan vakuutusten omavastuuosuuteen sisältyvät kulut.

440050 Henkilöstövuokraus

Tilille kirjataan henkilöstövuokrauspalveluyrityksille maksettavat kulut.

440000 Asiantuntijapalvelut

Sellaiset erilaisista työtehtävistä aiheutuvat palkkiot ja ostolaskut, jotka eivät ole ennakkoperrinnän alaista palkkaa.

Tälle tilille suositellaan kirjattavaksi kaikki asiantuntijapalvelujen ostoista aiheutuneet kulut. Esimerkiksi työnohjauksen, konsultoinnin, käännöstöiden ym. ammattitaidon ostamisesta aiheutuneet kulut sekä palvelujen ostot tilintarkastusyhteisöiltä.

Jos asiantuntijapalvelua antavalla henkilöllä ei ole toiminimeä eikä palvelua laskuta y-tunnuksen omaava yritys kyseessä on palkka, joka kirjataan tilille 408900 Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset.

Halutessaan seurakunta voi käyttää tarkempaa jaottelua ja käyttää tilejä 440100–440300:

440100 Tutkimukset

Seurakunnan ulkopuoliselta palveluntuottajalta tilaamat tutkimukset. Esimerkiksi erilaiset jäsenistöön, toimintaan tai talouteen liittyvät tutkimukset. Myös sisäilma-, vesistö-, viestintä-, viljavuuspalvelu-, maaperä- yms. tutkimukset.

440200 Kuva- ja taittopalvelut

Valokuvien, esitteiden, internetsivujen ja muiden sellaisten kuvankäsittelyyn ja taittopalveluihin liittyvät kustannukset

440300 Mainonta- ja markkinointipalvelut

Mainos- ja markkinointitoimistoilta hankitut palvelut.

440500 Retki-, musiikki- ja ohjelmalvelut (aik. Musiikki- ja ohjelmalvelut)

Tälle tilille kirjataan vain sellaiset palkkiot ja ostolaskut, jotka eivät ole ennakkoperinnän alaista palkkaa. Tähän kirjataan muun muassa musiikkiryhmien ja alustajien palkkiot sekä seurakunnan retkitoimintaan liittyvien oppaiden sekä konsertti-, elokuva-, teatteri- ja pääsylippujen kulut.

Tilille kirjataan myös seurakunnan järjestämien retkien kulut silloin, kun retki hankitaan palveluntuottajalta kokonaispalvelupakettina, joka sisältää esim. bussikuljetus-, ruokailu-, pääsylippu-, majoitus-, opastus-, ohjelma- ja muita sellaisia kuluja.

440550 JuEL:n alaiset ostopalvelut (aik. KiEL:n alaiset ostopalvelut)

Tili on vain palkanlaskennan käytössä eikä tilille kirjata suoraan ostolaskuja. Tilille kirjataan kulut palkkakirjanpidossa niiltä ostopalveluiden tuottajilta, jotka eivät itse maksa eläkemaksua. Ja myös ne yrittäjät, jotka ovat ennakonperintärekisterissä, mutta heillä ei ole voimassa olevaa yrittäjäeläkettä.

440600 Gramex- ja Teostomaksut
Ks. tili 440700

440700 Tekijänoikeusmaksut

Muun muassa virsikirjan tekijänoikeusmaksut ja elokuvan kertaesitysluvat. **Tilille kirjataan Gramex ry:lle ja Teosto ry:lle suoritettavat lakisääteiset maksut ja korvaukset.**

442000 Toimintavakuutukset

Tälle tilille kirjataan toimintaan liittyvät vakuutusmaksut mm. seurakunnan tilaisuuksiin osallistuvien tapaturmavakuutuksesta, henkilökunnan vastuuvakuutuksesta ja keskeytysvakuutuksesta.

442100 Omaisuusvakuutukset

Tälle tilille kirjataan vakuutusmaksut, jotka aiheutuvat mm. rakennuksien, irtaimiston, ajoneuvojen, työkoneiden ja metsän omaisuusvakuutuksista.

443000 Korvaus tunnustuksettoman hauta-alueen käytöstä (aik. Ostopalvelu...)

Toiselta seurakunnalta tai muulta tunnustuksettoman hauta-alueen ylläpitäjältä saadut palvelut. Edellyttää sopimusta. Hautaustoimilain 5 §:n mukaan hautasija on pyynnöstä osoitettava erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta. Tunnustukseton hauta-alue on erillinen hautausmaa tai muusta hautausmaasta selvästi erottuvalla tavalla rajattu hautausmaan osa.

(Saatu maksu kirjataan tilille 304000 Korvaukset muilta seurakunnilta.)

443500 Yhteistyökorvaukset (aik. Ostopalvelut toisen seurakunnan tai kunnan ylläpitämästä toiminnasta)

Tilille kirjataan seurakunnan maksama korvaus toisen seurakunnan tai kunnan kanssa tehdystä yhteistyöstä. Sopimukseen perustuvaa yhteistyötä voi olla esimerkiksi yhteisten virkojen hoidossa, sairaalasielunhoidossa, kehitysvammayhteistyössä tai muissa yhteistoimintamuodossa. Kulu perustuu yhden tai useamman seurakunnan tai kunnan väliseen sopimukseen. *(Saatu maksu kirjataan tileille 301000 Korvaukset valtiolta ja kunnilta tai 304000 Korvaukset muilta seurakunnilta.)*

~~446300 Siviilipalvelusmenot~~

Kirjataan tilille 447000 Muut palvelut.

446500 Palvelukeskusmaksut Kipa

Tilille kirjataan Kirkon palvelukeskukselle sopimuksen mukaan maksettavat palvelumaksut. Kirkkolain mukaan Kirkon palvelukeskus hoitaa seurakuntien kirjanpidon ja palkanlaskennan.

447000 Muut palvelut

Tälle tilille merkitään vain sellaiset palvelujen ostot, joita ei ole eritelty muille ostettujen palveluiden tileille. Tilille kirjataan muun muassa liikunta- ja kulttuuriseteleiden hankintakulu (kirjauksen yhteydessä voidaan käyttää projektinumeroa, jolloin kulu saadaan kerättyä tasekirjan liitetietoihin ja henkilöstötilinpäätökseen). **Tilille kirjataan siviilipalvelusmenot.**

447100 Sijoituspalvelut

Omaisuden- ja varainhoidon palveluista aiheutuvat kulut. Tiliä käytetään silloin kun omaisuuden- ja varainhoito on osa seurakunnan taloustoimiston käyttötalouden kustannuksia.

447500 Aktivoidut palveluiden ostot

Järjestelmätekninen tili. Aktivoitavat palveluiden ostot kirjataan investointitilien kautta käyttäen investointitilausta.

Investointitilit (447600–447899)

Investointitilit liittyvät käyttöomaisuuskirjanpitoon eikä niistä kerry toimintatuottoa tai -kulua tuloslaskelmaan.

HUOM! Katso Kipan Akkunasta Käyttöomaisuuskirjanpidon ohje. (Kipan Akkuna → Palvelutuotannon ohjeet → Kirjanpito → Kirjanpidon ohjeet → Käyttöomaisuuskirjanpito)

Hallinnointi		447649	urkusuunnittelu
447600	hallinnointi	447650	sisustussuunnittelu
447601	hallintokustannukset	447651	keittiösuunnittelu
447602	tonttikustannukset	447652	muu suunnittelu
447603	kaavoitus		Rakentaminen
447604	rakennuttaminen	447701	rakentaminen
447605	valvonta	447702	lisä- ja muutostyöt
447606	rakennusteknisten töiden valvonta	447703	purkutyöt
447607	sähkötöiden valvonta	447704	purkutyö/lisä- ja muutostyöt
447608	lv-töiden valvonta	447705	kaivantotyöt
447609	iv-töiden valvonta	447706	kaivanto/lisä- ja muutostyöt
447610	muu valvonta	447707	aluerakennustyöt
447611	tarveselvitys	447708	aluerakennustyöt/lisä- ja muutostyöt
447612	ennakkosuunnittelu	447709	rakennustyö
447613	rakennuslupamaksut	447710	rakennustyöt/lisä- ja muutostyöt
447614	liittymämaksut	447711	energia
447615	vakuutusmaksut	447712	maalaustyöt
447616	kopiointi- ja tulostuskulut	447713	maalaustyöt/lisä- ja muutostyöt
447617	rahoituskulut	447714	sähkötyöt
447618	tutkimukset/selvitykset	447715	sähkö/lisä- ja muutostyöt
447619	muut hallintokustannukset	447716	LV-työt
Suunnittelu		447717	LV-työt/lisä- ja muutostyöt
447631	suunnittelu	447718	IV-työt
447632	suunnittelukilpailut	447719	IV-työt/lisä- ja muutostyöt
447633	hankesuunnittelu, tutkimukset	447720	LVI-työt
447634	geotekninen suunnittelu (pohjatutkimus)	447721	LVI-työt/lisä- ja muutostyöt
447635	arkkitehtisuunnittelu (rakennussuunnittelu)	447722	LVIA-työt
447636	rakennussuunnittelu	447723	LVIA-työt/lisä- ja muutostyöt
447637	rakennesuunnittelu	447724	viherrakennustyöt
447638	sähkösuunnittelu	447725	viherrakennustyöt/lisä- ja muutostyöt
447639	LVI-suunnittelu	447726	säätö- ja valvontalaitteet
447640	IV-suunnittelu	447727	säätö- ja valvontalaitteet/lisä- ja muutostyöt
447641	LVIA-suunnittelu	447728	turvaurakat
447642	vihersuunnittelu	447729	turvaurakat/lisä- ja muutostyöt
447643	akustinen suunnittelu	447730	äänentoistourakat
447644	säätö- ja valvontasuunnittelu	447731	äänentoistourakat/lisä- ja muutostyöt
447645	telesuunnittelu	447732	urku-urakat
447646	turvallisuussuunnittelu	447733	urku-urakat/lisä- ja muutostyöt
447647	sprinklerisuunnittelu	447734	ulkovalaistus
447648	äänentoistosuunnittelu	447735	ulkovalaistus/lisä- ja muutostyöt
		447736	muu rakentaminen

447737 muu rakentaminen/lisä- ja muutostyöt

Hankinnat

447750 hankinnat
447751 puhelinvaihde
447752 kirkonkellot
447753 taidehankinnat
447754 konservointityöt
447755 äänentoistolaitteet
447756 rikosilmoituslaitteet
447757 paloilmoituslaitteet
447758 muut turvalaitteet
447759 telelaitteet
447760 kiintokalusto
447761 keittiölaitteet
447762 keittiökaluksia
447763 urkutyt
447764 aikakellot
447765 valaisimet
447766 krematoriuunit
447767 muut hankinnat

Kuljetusvälineet

447801 kuljetusvälineet
447802 kuorma-autot
447803 traktorit
447804 pakettiautot, bussit
447805 henkilöautot
447806 muut moottorilaitteet
447807 muut kuljetusvälineet

IT-järjestelmät

447810 IT
447811 tietokoneet ja laitteet
447812 lähiverkot (laitteet)
447813 tietoliikenneverkot (laitteineen)
447814 ohjelmistot
447815 projektikoulutus

447816 asiantuntijat

447817 hankkeet
447818 lisenssit
447819 liittymät ja rajapinnat
447820 muut IT

Muut koneet

447830 muut koneet
447831 maansiirto- ja liikkuvat työkoneet
447832 työstökoneet
447833 viheralueiden hoitokoneet
447834 kasvinsuojelukoneet
447835 muut koneet

Kalusto

447840 kalusto
447841 huonekalut
447842 toimistokoneet
447843 jumalanpalvelusvarusteet
447844 soittimet
447845 alttarikalusteet
447846 alttaritekstiilit
447847 muu kalusto

Muut menot

447860 muut menot
447861 kiinteistöjen osto
447862 maa-alueiden osto
447863 osakkeiden osto
447864 rahoitusvastikkeet (yhtiöiden projekt.)
447865 rahoitusvastikkeet (yhtiölainan lyh.)
447866 rahoitusvastikkeet (yhtiölainan korot)
447867 aluekaavoitus
447868 osaktiloihin kohdistuvat kulut
447869 vuokratiloihin kohdistuvat kulut
447870 muut menot
447899 siirto käyttöalouteen
447999 aktivointi

Palveluiden ostot - sisäiset

Tilikartassa on erikseen sisäiset tuottotilit ja sisäiset kulutilit. Sisäisillä erillä seurakuntatalouden eri yksiköt laskuttavat toisiaan palveluista ja tarvikkeista. Rahaa ei käytetä, vaan kyseessä on kustannusten sisäinen siirto tehtäväalueelta toiselle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Sisäisiä kuluja ja tuottoja ovat sisäisten suoritteiden ostot ja myynnit ja sisäiset vuokrat. Jokaista sisäistä kulua vastaa sisäinen tulo ja päinvastoin. Sisäiset erät ovat tuloslaskelmassa tulosvaikutukseltaan neutraaleja. Sisäisiä tuottoja ja kuluja käytetään vain käyttötaloudessa.

448100	Sis. ruokapalvelukulut,	Vastatili on 390000 Sis. ruokamaksutotot
448200	Sis. leirimaksukulut,	Vastatili on 390500 Sis. leirimaksutuotot
448300	Sis. kuljetuspalvelukulut,	Vastatili on 391000 Sis. kuljetuspalvelutuotot
448400	Sis. huoltopalvelukulut,	Vastatili on 391500 Sis. huoltopalvelutuotot
448500	Sis. kaluston vuokratkulut,	Vastatili on 392000 Sis. kaluston vuokratuotot
448600	Sis. asiantuntijapalvelukulut,	Vastatili on 392500 Sis. asiantuntijapalvelutuotot
448700	Sis. koulutuspalvelukulut,	Vastatili on 393000 Sis. koulutuspalvelutuotot
448800	Sis. majoituskulut,	Vastatili on 393100 Sis. majoitustuotot
448900	Sis. kopiointimaksukulut,	Vastatili on 393200 Sis. kopiointimaksutuotot
449000	Sis. it-kulut,	Vastatili on 393300 Sis. it-tuotot
449100	Sis. toiminnallisten tapahtumien kulut,	Vastatili on 393500 Sis. toiminnallisten tapahtumien tuotot
449200	Sis. korvaukset seurakunnille,	Vastatili on 393600 Sis. korvaukset seurakunnilta
449310	Sis. avustusmäärärahan siirto <i>(Tili on pääasiassa vain Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien käytössä. Srk-yhtymän yhteinen srk-työ siirtää määrärahaa seurakuntien käytettäväksi diakonia-avustuksiin sekä katastrofi-, kriisi- ja ruoka-avustuksiin. Vastatili sisäisissä tuloissa on 393710.)</i>	
449400	Sis. muut kulut,	Vastatili on 394000 Sis. muut tuotot

Vuokratulut**450100 Vuokrat (uusi tili)**

Seurakuntatalous voi halutessaan kirjata kaikki vuokratulut tälle tilille, ellei jäljempänä oleville yksilöidympien vuokratilien käytölle ole tarvetta.

450000 Maa- ja vesialueiden vuokrat

Tilille kirjataan tonttien sekä maa- ja vesialueiden vuokrat.

453000 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat

Tilille kirjataan rakennusten ja huoneistojen vuokrat.

456000 Koneiden ja laitteiden vuokrat

Koneiden (mm. kopio- ja muut toimistokoneet ja -laitteet, työkoneet ja erilaiset kuorma-, paketti ja henkilöautot) ja laitteiden vuokrat kirjataan tälle tilille. Myös leasing-sopimuksiin perustuvat vuokrat kirjataan tälle tilille. Vuokra voi pitää sisällään rahoitus-, huolto ja mahdollisia muita palveluita. Tähän kirjataan myös lyhytaikainen ajoneuvovuokraus.

458000 Muut vuokrat

Tälle tilille kirjataan ne vuokrat, joita ei voida eritellä muihin tämän tiliryhmän tileihin. Kuluja voivat olla muun muassa satunnaiset tilavuokrat ja kausivuokrat salivuoroista, aluepysäköintimenot myös pysäköintilaitoksessa, pysäköintimittarien arvokorttien lataukset ja venepaikkamaksut.

458100 Vastikkeet

Tilille suositellaan kirjattavaksi kaikki asuin- ja toimistohuoneistojen hoito- ja rahoitusvastikkeet.

Halutessaan seurakunta voi käyttää tarkempaa jaottelua käyttämällä tilejä 458140–458200.

458140 Asuinhuoneistojen hoitovastikkeet

Asuntoina käytettävien seurakunnan omistamien asunto-osakehuoneistojen hoitovastikkeet kirjataan tälle tilille.

458150 Toimitilahuoneistojen hoitovastikkeet

Seurakunnallisessa toiminnassa käytettävien seurakunnan omistamien asunto- tai kiinteistöosakehuoneistojen hoitovastikekulu kirjataan tälle tilille.

458200 Rahoitusvastikkeet

Tälle tilille kirjataan seurakunnan omistamien asunto- ja kiinteistöosakehuoneistojen rahoitusvastikkeet, jos yhtiö ei rahastoi niitä omaan pääomaan.

Sisäiset vuokrat**459100 Sis. vuokrat** (aik. Sis. vuokratulot yleishallinto) (Vastatili 394100 Sis. vuokrat)

459200 — Sis. vuokratulot seurakuntatyö

459300 — Sis. vuokratulot hautustoimi

459400 — Sis. vuokratulot kiinteistötoimi

Tilille kirjataan tilojen käyttäjien osuus kiinteistöjen sisäisistä vuokratuloista. Sisäisen vuokratulutilin selitteessä on vastaava sisäisen vuokran tuottotili. Sisäisten kulujen ja tuottojen kustannusvaikutus tuloslaskelmassa on nolla. Sisäiset vuokrat ovat osa kiinteistökulujen kohdentamista tehtävälueille, mutta myös osa kirkkovaltuuston talousarvio-ohjausta ja tilojen käyttäjien kustannustietoisuuden lisäämistä. Kiinteistökulut kohdennetaan käyttäjien kesken esim. neliöiden, kuutioiden taikka käyttökertojen mukaan.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat**Ostot tilikauden aikana**

Tiliryhmään Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisällytetään käyttökuluina käsiteltävät kaluston, välineiden sekä raaka- ja tarveaineiden tilikauden aikaiset suoriteperusteiset ostot. Tilikauden ostomenot oikaistaan tuotannon tekijöiden käyttöä vastaavasti kuluiksi oikaisemalla ostomenoja tuloslaskelmassa varastojen muutoksella. Aineet, tarvikkeet ja tavarat voidaan kirjata tuloslaskelmaan kuluksi myös käytön mukaan, jolloin ostomenoja ja varastojen muutosta ei erikseen esitetä. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin luetaan myös lämmön, veden ja sähkön hankintakulut.

Jos vakuutuskorvauksella rahoitetaan vahingoittuneen omaisuuden kunnostusta, kirjataan saatu vakuutuskorvaus menon oikaisuksi. Huomattavista vakuutuskorvauksista tulee tehdä maininta tilinpäätöksessä tasekirjan liitetietoihin.

460000 Kalusteet

Tilille kirjataan lyhytikäisten ja hinnaltaan seurakunnan kirkkovaltuuston päättämän aktivointirajan alittavat kalustehankinnat.

461000 ICT-laitteet ja tarvikkeet (aik. Tietokoneet ja muut it-laitteet)

Tälle tilille suositellaan kirjattavaksi kaikki aktivointirajan alittavat ict-laitteet kuten kannettavat tietokoneet, keskusyksiköt, tulostimet, näytöt, älypuhelimet, kämmentietokoneet (tabletit) ja muut ict-tarvikkeet sekä ict-ohjelmistot.

~~461100 It tarvikkeet~~

~~461200 It ohjelmistot~~

Molemmat poistettut, ks. tili 461000

462000 Muut koneet ja laitteet

Tilille kirjataan kirkkovaltuuston päättämän aktivointirajan alittavien muiden koneiden ja laitteiden hankintamenot. Esim. soittimet, äänentoistojärjestelmät/kaiuttimet, faksi, kopiokone, jääkaappi, jne.

464000 Toimistotarvikkeet ja -materiaalit (aik. Toimistotarvikkeet)

Tälle tilille kirjataan kaikki erilaiset toimistotarvikkeiden ja -materiaalien ostot. Näitä ovat esimerkiksi toimistokäyttöön hankitut kirjoitustarvikkeet, liimat, teipit, nitojat, rei'ittäjät sekä tulostus- ja kopiointimateriaali, kirjekuoret ja muut pakkausmateriaalit. Tälle tilille kirjataan myös kopiopaperit, väriaineet sekä kopiokoneiden varaosat.

~~466000 Tulostus- ja kopiointimateriaali~~

~~466100 Kirjekuoret ja pakkausmateriaali~~

Molemmat poistettut, ks. tili 464000

466500 Työvälineet ja työkalut

Tähän kirjataan erilaiset työvälineet ja työkalut sekä myös irtaimistoon luettavat työkoneet ja sähkökäyttöiset käsityövälineet/-laitteet.

467000 Elintarvikkeet

Tilille kirjataan erilaiset elintarvikehankinnat (ALV 14 %). *(Nimi ja selite palautettu 26.3.19/PP)*

~~467500 Keittiön oheistarvikkeet~~
Ks. tili 467600

467600 Keittiövälineet ja astiastot

Tilille kirjataan keittiössä käytettäviä ruoanvalmistus- ja muita keittiövälineitä ja astiastoja. *Lisäksi myös tarjoiluun liittyviä kuluja oheistarvikkeita kuten kertakäyttöastioita, paperisia pöytäliinoja, serviettejä ja muuta sellaista. (26.3.19/PP)*

468000 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet

Tälle tilille kirjataan puhdistus- ja siivousaineet ja -tarvikkeet, esim. saippuat, pesuaineet, WC-paperit ja käsipyyhkeet.

469000 Poltto- ja voiteluaineet

Tilille kirjataan ajoneuvojen, koneiden, laitteiden jne. poltto- ja voiteluaineiden ostot.

470000 Lämmitys

Lämmön ja lämpimän veden hankinnasta johtuvat maksut, lämmitysaineet ja tarvikkeet sekä kaukolämpömaksut. Lämmityssähkö, jos sähkölaskusta valtaosa johtuu sähkölämmityksestä.

471000 Sähkö

Kaikki sähkönkäytöstä aiheutuneet kulut; käyttösähkö ja myös vähäinen lämmityssähkö siirto- ja perusmaksuineen.

471300 Vesi

Vedenkäytöstä aiheutuvat kulut, kuten vesi- ja jätevesimaksut sekä omasta vesihuollosta (kaivo tms.) aiheutuvat ylläpito- ja käyttökulut.

472000 Rakennus-, korjaus- ja huoltotarvikkeet (aik. Korjaus- ja huoltotarvikkeet)

Tälle tilille kirjataan rakennusmateriaalit kuten esim. puutavara, maalit, lakat, levyt jne. sekä autojen, traktoreiden ja muiden työkoneiden, kalusteiden sekä laitteiden varaosat samoin kuin kiinteistöjen huoltotarvikkeet kuten esim. lamput, sulakkeet, LVI-tarvikkeet jne.

472500 Puutarhatarvikkeet ja -aineet

Ulkokukat, mullat, lannoitteet, havut, muut kasvit, siemenet, hiekoitusaineet

472600 Kukat, kynttilät ja ehtoollistarvikkeet (aik. Kukat)

Seurakunnallisten tilaisuuksien erilaiset **koristemateriaalit, kuten kukat, kynttilät ja muut sel-laiset**. Ehtoollisviini ja -leivät kirjataan tälle tilille.

~~472700~~ Kynttilät
Ks. tili 472600

~~472800~~ Vaatteisto
Ks. tili 473050

472900 Suojavaatteet

Esim. kirkonpalveluskunnan virkapuvut ja kiinteistötyöntekijöiden työ- ja suoja-asut. Leiri- ja kurssikeskusten ym. liinavaatteisto.

~~473000~~ Ehtoollistarvikkeet
Ks. tili 472600

473050 Sakraaliesineet ja -vaatteisto (aik. Sakraaliesineet)

Tilille kirjataan hankintakustannukset kirkkohopeista, ehtoolliskalustoista, kirkkotekstiileistä ja muusta kirkon alttarialueen esineistöstä, lisäksi muusta kirkollisesta vaatteistosta ja tekstiileistä kuten albat. Lisäksi esim. ehtoollisvälineiden, kasukoiden ja muiden kirkkotekstiilien yksilöllisesti teetetyt säilytyslaatikot, -kotelot, -pussit ja vaatepuut.

473100 Opetusvälineet ja kerhotarvikkeet

Rippikoulussa, päiväkerhoissa ja muissa vastaavissa työmuodoissa käytettävät opetus- ja muut välineet ja tarvikkeet.

473200 Kirjat, lehdet sekä kuva- ja äänimateriaalit (aik. Kuva- ja äänimateriaali)

Hakuteokset, käsikirjat, virsikirjat. Ammatti- ja muut tilattavat ja ostettavat lehdet. Kuva- ja äänimateriaalin hankinta. Myös digitaaliset kuva- ja äänitallenteet.

~~473300~~ Kirjat
Ks. tili 473200

~~473400~~ Lehdet
Ks. tili 473200

~~473500~~ Toimituslahjat
Ks. tili 473800

~~473700~~ Henkilökunnan muistamiset
Ks. tili 473800

473800 Lahjaesineet ja huomionsoitukset

Tilille kirjataan henkilökunnalle annetut lahjaesineet ja kukat, sekä luottamushenkilöiden, talkoolaisten ja syntymä- tai juhlapäiviä viettävien yhteisöjen merkkipäivä- ja muut sellaiset muistamiset. **Tilille kirjataan lisäksi kirkollisten toimitusten yhteydessä annettavat lahjat, joita ovat esim. kastekeynttilät, vihkiraamatut, rippiraamatut ja -virsikirjat ja kukat. Lisäksi tilille kirjataan syntymäpäiviä viettävien seurakuntalaisten muistamiset, esim. kirjat, lehdet ja kukat. Myös päiväkerholaisille jaettavat lahjakirjat kirjataan tälle tilille.**

474000 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat

Tälle tilille kirjataan niiden aineiden ja tarvikkeiden ostot, joita ei voida eritellä muille tämän ryhmän tileille ja jotka eivät ole investointeja.

475000 Hautamuistomerkit

Tilille kirjataan uurnaholvien eli kolumbaarioiden ja esimerkiksi uurnahauta-alueiden yhteisten muistomerkkien vainajien muistolaatat ja muut hautaus-toimen painetut tai kaiverretut laatat. Myös tilapäiset puuristit ja hautausmaiden taideteokset.

Varastojen lisäys tai vähennys**479000 Varastojen lisäys tai vähennys (muutos)****Annetut avustukset**

Seurakunta voi varata talousarvioonsa avustuspäärahakat alla oleville kohteille. Kaikista avustuksista on oltava joko hallintoelimen (kv, kn, ykv, ykn, srkn tai johtokunta) päätös, tai jos päätösvaltaa on siirretty viranhaltijalle, viranhaltijan päätös. Suomen Merimieskirkko ry:lle ja ystävyyssseurakunnille annettavat avustukset kirjataan tehtäväalueelle/kustannuspaikalle *Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta*.

480000 Lähetystyö

Tilille kirjataan seurakunnan antamat avustukset kirkon virallisille lähetysjärjestöille.

480500 Kansainvälinen diakonia (uusi tili)

Tilille kirjataan avustukset mm. Kirkon ulkomaanavun säätiölle, Merimieskirkko ry:lle, ystävyyssseurakunnille ja muille kansainvälistä auttamistyötä tekeville järjestöille.

~~481000 Merimieskirkko~~

~~482000 Kirkon ulkomaanapu~~

~~483500 Ystävyyssseurakunta-avustukset~~

Edelliset poistetut tilit: ks. tili 480500

483000 Diakonia-avustukset

Tilille kirjataan seurakunnan myöntämät diakonia-avustukset.

484000 Stipendit ja tunnustuspalkinnot (aik. Stipendit)

Tilille kirjataan erilaiset stipendit ja tunnustuspalkinnot, josta on tehty erilliset päätökset.

~~485000~~ — Tunnustuspalkinnot
Ks. tili 484000

486000 Lähetetyt yhteisvastuukeräyksen tuotot

Kirkkopalvelut ry:lle tilitettävä Yhteisvastuukeräyksen tuotto. **Ks. erillinen YV-keräyksen kirjausohje Kipan Akkunassa.**

489000 Muut avustukset

Tilille kirjataan seurakunnan myöntämät muut avustukset kuten esimerkiksi veteraanijärjestöille, partiolippukunnille ja muille seurakuntaa lähellä oleville yhdistyksille sekä muut nk. yleisavustukset. Myös tuki- ja kannatusilmoitukset ja hautausavustukset kirjataan tälle tilille.

*489100 Muut avustukset
Tämä tili on järjestelmätekniinen tili. Ei suoria kirjauksia!
Muissa avustuksissa käytetään tiliä **489000 Muut avustukset.***

Muut toimintakulut

490000 Oman käytön arvonlisävero

Kiinteistöhallintapalveluiden omasta käytöstä maksettava arvonlisävero.

Kiinteistöhallintapalvelu katsotaan otetuksi omaan käyttöön myös silloin, kun kiinteistön omistaja tai haltija suorittaa itse kiinteistöön kohdistuvan palvelun, jos kiinteistöä käytetään muuhun kuin vähennykseen oikeuttavaan tarkoitukseen (Arvonlisäverolaki 32 §).
(Ks. myös Verohallinnon ohje ”Kiinteistöhallintapalvelun oman käytön arvonlisäverotus”.
Dnro 38/40/2010, 1.1.2010 sekä Kirkkohallituksen yleiskirje 13/2005, 2.3.2005.)

**Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta (koskee Ahvenanmaan seurakuntia).
Aikaisemmin tullit on hoitanut arvonlisäveron ja laskuttanut sen seurakunnalta.**

*490010 Kiinteistöhallintapalveluiden oman käytön alv (järjestelmätekniinen tili)
Ei suoria kirjauksia! Tälle tilille kirjaukset tulevat automaattisesti palkkalaskentajärjestelmästä. Tämä tili on järjestelmätekniinen tili.*

491000 Kunnallisvero

Ennakkoverot, palautukset, jälkimaksut. Seurakunta maksaa veroa kiinteistön vuokra-
tuotosta.

491100 Ulkomainen lähdevero

Ulkomailla peritty vero.

491200 Kiinteistövero

Tilille kirjataan kunnalle maksettava kiinteistövero.

491300 Pääomatulosta maksettava tulovero

Tilille kirjataan seurakunnan saamasta pääomatulosta (myös metsätalouden pääomatuloihin liittyvät veroennakot) maksettava tulovero.

491500 Muut verot

Tälle tilille kirjataan mm. ajoneuvovero.

492000 Pysyvien vastaavien myyntitappiot

Kuluina kirjataan tälle tilille pysyvien vastaavien romutukset ja myyntitappiot.

493000 Jäsenmaksut

Tälle tilille kirjataan jäsenmaksut yhdistyksille, joiden jäsenenä seurakunta on. Tilille kirjataan myös Kirkkopalvelut ry:lle maksettava Tiekirkon vuosikulu ja myös metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksut.

494000 Erityiskatteisten rahastojen nettotuoton siirto (aik. Nettotulojen siirto omakatteisten rahastojen lisäykseksi)

Tilille tehdään kirjauksia vain ohjeen ”Erityiskatteisten rahastojen kirjanpito” mukaisesti (Kirjan Akkuna, kirjanpidon ohjeet).

~~494500 Ainaishoitosopimusten nettokulujen siirto pääomasta~~
Tili poistetaan.**495000 Luottotappiot**

Seurakunta tekee hallintopäätöksen avoimien saatavien kirjaamisesta luottotappioiksi (kulkirjaus: per luottotappiot/tuloslaskelman tehtäväalue an myyntisaamiset/tase). Kulu kohdistetaan sille tehtäväalueelle, jolle avoin saatava on muodostunut. Luottotappioiksi kirjattuun laskuun saatu suoritus kirjataan tälle tilille luottotappion oikaisuksi.

495500 Luottokorttikulut (aik. Luottokorttiprovisiot)

Luotto- ja maksukorttien käytöstä aiheutuvat kulut, kuten vuosimaksut ja esim. automaattinostokulu kirjataan tälle tilille.

496000 Muut kulut

Muihin kuluihin kirjataan vain sellaisin kuluja, joille ei edeltä löydy kulun luonteen mukaista tiliä. Tälle tilille kirjataan muun muassa pyörityserot.

496400 Saadut käteisalennukset

Järjestelmä kirjaa tälle tilille laskun maksun yhteydessä laskun loppusummasta vähennetyt käteisalennukset automaattisesti. Ostolaskun kulu kirjataan kokonaisuudessaan luonteen mukaiselle kulutilille. Alennus tälle tilille kirjataan menon oikaisukirjauksena.

497000 Aktivoidut muut toimintamenot

Järjestelmätekninen tili. Aktivoitavat palveluiden ostot kirjataan investointitilien kautta käyttäen investointitilausta.

Kulttuurihistoriaomaisuusinvestointien aputilejä

497501 Siirto kulttuuriperinnön ylläpitoon

497512 *Kulttuurihist. kirkollisten rakennusten ylläpito*497513 *Kulttuurihist. muun kiinteän omaisuuden ylläpito*497514 *Kulttuurihistoriallisen irtaimiston ylläpito*

Nämä neljä tiliä ovat kulttuurihistoriallisin perustein tehtyihin investointeihin liittyviä kirjanpidon järjestelmäteknisiä aputilejä, joita käytetään investoinneissa. Kipa tekee kirjaukset näille tileille. Seurakuntatalous ei saa tehdä tileille suoria kirjauksia.

Kulttuuriperinnön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuneet kulut ja tuotot kirjataan luonteensa mukaisille tileille käyttäen tilastollista tilausnumeroa.

HUOM! *Katso Kipan Akkunasta Kirjanpidon ohje. (Kipan Akkuna → Ohjeet → Kirjanpito → Kirjanpidon ohjeet → Kulttuuriperinnön hoidosta, ylläpidosta ja säilyttämisestä aiheutuneiden toimintakulujen ja -tuottojen kirjaus)*

497990 Ed. tilik. jäämä

Tili on **vain** seurakuntayhtymien käytössä. Srk-yhtymä voi halutessaan käyttää tätä tiliä budjetoinnissaan osoittamaan määrärahan lisäystä tai vähennystä. Tilille ei tehdä kirjauksia. Menettely edellyttää pitkäjänteistä suunnittelua ja yhteisen kirkkovaltuuston päätöstä, jolla seurakunnan edellisen tai edellisten vuosien määrärahan alitus tai ylitys siirretään seuraavan vuoden talousarvioon määrärahaa lisäämään tai vähentämään.

Kirkollisvero ja valtionrahoitus**500000 Kirkollisverotulo**

Tilille kirjataan kirkollisverotulot maksuperusteisesti.

~~510000 Osuus yhteisöveron tuotosta~~

~~Tili poistetaan. Seurakunnat eivät valtionrahoitusratkaisuun liittyneen lainmuutoksen seurauksena enää saa osuutta yhteisöveron tuotosta.~~

511000 Valtionrahoitus

Kirkkohallituksen tilittämä valtionrahoitusosuus kirjataan tälle tilille. **Maksu tilitetään kirkolliskokouksen päätöksen perusteella (ks. kirkolliskokouksen vuotuiset päätökset).** Tilitys perustuu lakiin valtionrahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Rahoitusta myönnetään hautaustoimeen, väestökirjanpitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon laissa säädettyihin tehtäviin. Valtionrahoitus on osa seurakunnan tulorahoitusta, **eikä sitä kirjanpidossa kohdenneta hautaustoimen, väestökirjanpidon tai kulttuuriomaisuuden kustannuksiin.**

Verotuskulut**520000 Osuus verotuskuluista**

Tilille kirjataan verotilitysten yhteydessä perittävä verotuskustannus. **Seurakuntataloudet maksavat verotuskustannuksina Verohallinnosta annetun lain 30 §:n perusteella 3,4 % Verohallinnon toimintamenoista. Ks. Veronsaajien palvelut (veronsaajat.vero.fi).**

Keskusrahastomaksut**530000 Kirkon keskusrahastomaksu**

Seurakuntien maksama laskennallisen kirkollisveron mukaan laskettava kirkon keskusrahastomaksu kirjataan tälle tilille. Kirkolliskokous päättää vuosittain keskusrahastomaksun suuruuden. **Vuoden N laskennallinen kirkollisvero saadaan jakamalla verovuoden N -2 kirkollisvero seurakuntatalouden ko. vuoden veroprosentilla.**

535000 Kirkon eläkerahastomaksu (aik. Eläkerahastomaksu)

Seurakuntien kirkollisveroperusteinen maksu Kirkon eläkerahastolle kirjataan tälle tilille. Kirkolliskokous päättää vuosittain eläkerahastomaksuprosentin suuruuden, **joka lasketaan verovuoden N -2 kirkollisverosta.**

Toiminta-avustukset

Tähän tiliryhmään kirjataan Kirkon keskusrahastolta saadut verotulojen täydennysavusteukset, harkinnanvaraiset toiminta-avustukset sekä mahdolliset muut kirkolliskokouksen päättämät ja kirkkohallituksen myöntämät avustukset.

Näille tileille ei kirjata rakennusavustuksia. Niiden kirjauksesta on erillinen käyttöomaisuuskirjanpidon ohje Akkunassa.

540000 Verotulojen täydennysavustus**541000 Harkinnanvarainen toiminta-avustus****542000 Kehittämisasiavustus****543000 Yhdistymisasiavustukset****544000 Muut avustukset**

Tilille kirjataan muun muassa kirkkohallituksen seurakunnalle myöntämät avustukset konservointiin, mikrokuvaukseen ja muuhun sellaiseen.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa ilmoitetaan rahoitustoiminnan luonteiset tuotot ja kulut.

Pääsääntöisesti korko ja muu rahoitustulo ja -meno jaksotetaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolta sen suoritusvelvollisuus ajan kulumisen perusteella syntyy.

Rahoitustuotot

Rahoitustuotoista ilmoitetaan erikseen korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotuotoissa ilmoitetaan antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikenneteileiltä saadut korkotuotot suoriteperusteen mukaisesti jaksotettuna. Muihin rahoitustuottoihin sisällytetään osingot ja osuuspääomien korot, viivästyskorot, ei-suojaavan koronvaihtosopimuksen korkotuotot sekä kurssivoitot rahoituslainoista ja arvopapereiden luovutusvoitot.

Rahoituskulut

Rahoituskuluissa ilmoitetaan erikseen korkokulut ja muut rahoituskulut.

Korkokuluihin kuuluvat pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot. Suojaamistarkoituksessa tehdyn johdannaissopimuksen kulut ja tuotot kirjataan korkokuluihin.

Muita rahoituskuluja ovat mm. viivästyskorot, ei-suojaamistarkoituksessa tehdyn koronvaihtosopimuksen korkokulut, takaus- ja luottotappioprosiviot samoin kuin muut koron lisäksi rahoituslainasta johtuvat kulut kuten kurssitappiot sekä lainasaamisiin ja rahoitusomaisuuteen kuuluvien arvopapereiden ja muiden sellaisten rahoitusvarojen arvonalentumiset. Lainasaamisista aiheutuneet luottotappiot ovat myös muihin rahoituskuluihin sisältyviä arvonalentumisia.

Lisäksi rahoituskuluissa esitetään arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvien muiden sijoitusten kuin pysyvien vastaavien osakkeiden ja -osuuksien hankintamenosta. Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien arvonalennukset esitetään poistojen ja arvonalentumisten ryhmän erässä Arvonalentumiset.

Jos rahoitusomaisuudesta KPL 5:2 §:n tai pysyvien vastaavien sijoituksesta KPL 5:13 §:n perusteella tehty kulukirjaus (arvonalennus) osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi (KPL 5:16 §).

Korkotuotot

Korkotuottoihin kirjataan antolainoista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotulot sekä viivästyskorot suoriteperusteen mukaisesti jaksotettuina.

602000 Muut korkotuotot

Seurakuntia **suositellaan** käyttämään pelkästään tätä tiliä kirjatessaan erilaisia korkotuottoja.

600000	Korkotuotot antolainoista
601000	Korkotuotot talletuksista ja rahamarkkinasijoit.
601100	Korkotuotot joukkovelkakirjalainoista
601200	Tuotto-osuudet korkorahastoista
601400	Viivästyskorkotuotot

Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot

Ensisijaisesti seurakunnat kirjaavat kaikkien kiinteistöjen ja huoneistojen tuotot tuloslaskelman käyttötalousosaan.

Seurakuntatalous voi kirjata seurakunnallisen toiminnan ulkopuolella olevien kiinteistöjen ja huoneistojen sekä metsätalouden tuotot ja kulut tuloslaskelman rahoitusosaan tileille 604000–604500 ja 615000–615400.

604000	Vuokratuotot (sij.)
604090	Asuinhuoneistojen vuokratuotot (sij.)
604100	Toimisto- ja liikehuoneistojen vuokratuotot (sij.)
604200	Maa- ja vesialueiden vuokrat (sij.)
604300	Metsätalouden tuotot (sij.)
604500	Muut tuotot (sij.)

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan osingot ja osuuspääomien korot, kurssivoitot rahoituslainoista sekä arvopapereiden ja sijoitusrahastojen myyntivoitot. Seurakuntatalouden suositellaan kirjaavan rahoitustuotot tilille 607000 Muut rahoitustuotot. Alla olevaa yksityiskohtaista tilijaottelua voivat halutessaan käyttää lähinnä vain suuret seurakuntataloudet.

607000 Muut rahoitustuotot

Seurakuntalouksien **suositellaan** käyttävän tätä tiliä rahoitustuottojen kirjaamiseen.

605000	Osinkotuotot
605100	Tuotto-osuudet osakerahastoista
605200	Tuotto-osuudet yhdistelmärahastoista
606000	Sijoitusarvopaperien myyntivoitot
606010	Myyntivoitot joukkovelkakirjalainoista
606020	Myyntivoitot optioista ja termiineistä
606030	Myyntivoitot yhdistelmärahastoista
606040	Myyntivoitot osakkeista
606100	Valuuttakurssivoitot
606200	Palkkionpalautukset

Sisäiset korkotuotot

Kipan järjestelmä laskee ja kirjaa poistoajon yhteydessä kuukausittain koron jäljellä olevalle pääomalle, käyttäen edellisen vuoden korkoprosenttia. Tilikauden korkoprosentin (EURIBOR 31.12.) varmistuttua korko päivitetään oikeaksi tilinpäätökseen joulukuun poistoajon yhteydessä.

608100	Sis. korkotuotot aineettomista oikeuksista
608200	Sis. korkotuotot muista pitkävaik. menoista
608300	Sis. korkotuotot maa- ja vesialueista
608400	Sis. korkotuotot hautaustoimen pysyvistä vast.
608500	Sis. korkotuotot rakennuksista
608600	Sis. korkotuotot kiint. rakenteista ja laitteista
608700	Sis. korkotuotot koneista ja kalustosta
608800	Sis. korkotuotot muista aineellisista hyödykkeistä

Arvonmuutokset sijoituksista

Arvonalenntumisia seurakunnissa tehdään lähinnä erilaisten rahasijoitusten osalta. Jos rahasijoituksen markkina-arvo on tilinpäätöspäivänä alle hankintahinnan, sijoitus kirjataan taseen vastaaviin tilinpäätöspäivän mukaiseen markkina-arvoon. Hankintahinnan ja tilinpäätöspäivän sitä alhaisemman markkina-arvon

erotus kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi tilille *Arvonalentumiset sijoituksista*. Arvonalentumisen palauttamiskirjaukset hankintahinnan tasolle tehdään tilille *Arvonalentumisten palautukset*.

~~609000~~ — ~~Arvonlisäykset pysyvien vastaavien sijoituksista~~

~~609300~~ — ~~Arvonkorotukset vaihtuvien vastaavien sijoituksista~~

Molemmat tilit poistetaan virheellisinä tileinä.

609100 Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituks.

609400 Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien sijoituks.

609410 Arvonalentumisten palautukset

Korkokulut

Korkokuluihin kuuluvat pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen, sekä viivästyskorkojen tilikaudelle jaksotettut korkokulut.

610000 Korkokulut lainoista

613000 Viivästyskorkokulut

614000 Muut korkokulut

Tilille kirjataan muun muassa seurakunnan maksama korko omana taseyksikkönä käsiteltävälle hautainhoitorahastolle tai testamenttirahastolle. Tilille kirjataan verotilin korkokulu.

Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut

Ensisijaisesti seurakunnat kirjaavat kiinteistöjen ja huoneistojen kulut tuloslaskelman käyttötalousosaan.

Seurakuntatalous voi kirjata seurakunnallisen toiminnan ulkopuolella olevien kiinteistöjen ja huoneistojen sekä metsätalouden tuotot ja kulut tuloslaskelman rahoitusosaan tileille 604000–604500 ja 615000–615400.

615000 Hoitovastikkeet (sij.)

615040 Asuinhuoneistojen hoitovastikkeet (sij.)

615050 Liikehuoneistojen hoitovastikkeet (sij.)

615100 Asuin- ja liikehuoneistojen rahoitusvastikk. (sij.)

615200 Huoneistojen kunnossapito (sij.)

615210 Muut huolto- ja kunnossapitopalvelut (sij.)

615220 Alueiden huolto- ja kunnossapitopalvelut (sij.)

615230 Sijoituskiinteistöjen ylläpitokulut (sij.)

615300 Kaluste- ja laitehankinnat (sij.)

615320 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat (sij.)

615350 Asiantuntijapalvelut (sij.)

615360 Metsätalouden kulut (sij.)

615370 Sijoituskiinteistöjen verot (sij.)

615400 Muut kulut (sij.)

Muut rahoituskulut

Muita rahoituskuluja ovat muun muassa takaus- ja luottovarausprovisiot sekä lainasta johtuvat muut kulut, esimerkiksi kurssitappiot. Seurakuntien suositellaan kirjaavan rahoituskulut tilille 626000 Muut rahoituskulut. Alla oleva yksityiskohtainen tilijaottelu on pääasiassa vain suurten seurakuntatalouksien ja Kirkon eläke-rahaston käytössä.

626000 Muut rahoituskulut

Seurakunnan suositellaan kirjaavan rahoituskulut tälle tilille. Kuluja voivat olla mm. luottovero ja provisiokulut, takaus ja luottotappioprosvisiot, sijoitustoiminnan välityspalkkiot.

625000	Valuuttakurssitappiot
625100	Takaus- ja luottovarausprovisiot
625200	Sijoitusarvopaperien myyntitappiot
	Tilille kirjataan myyntitappiot mm. osakkeista, rahastoista, jvk:sta, optiosta, termiineistä yms.
625210	Myyntitappiot osakkeista
625220	Myyntitappiot jvk:sta
625230	Myyntitappiot yhdistelmärahastoista
625240	Myyntitappiot optioista ja termiineistä
625250	Osinkoverot
625300	OmaisuuDENHOITOPALVELUT

Sisäiset korkokulut

Kipan järjestelmä laskee ja kirjaa poistoajon yhteydessä kuukausittain koron jäljellä olevalle pääomalle, käyttäen edellisen vuoden korkoprosenttia. Tilikauden korkoprosentin (EURIBOR 31.12.) varmistuttua korko päivitetään oikeaksi joulukuun poistoajon yhteydessä.

631000	Sis. korkokulut aineettomista oikeuksista
632000	Sis. korkokulut muista pitkävaikutt. menoista
633000	Sis. korkokulut maa- ja vesialueista
634000	Sis. korkokulut hautaus-toimen pysyv. vastaavista
635000	Sis. korkokulut rakennuksista
636000	Sis. korkokulut kiin. rakenteista ja laitteista
637000	Sis. korkokulut koneista ja kalustosta
638000	Sis. korkokulut muista aineellisista hyödykkeistä

Poistot ja arvonalennukset**Suunnitelman mukaiset poistot**

Poistoja lasketaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistamatta olevista hankintamenoista. Poistotilit jaetaan suunnitelman mukaisiin poistoihin ja kertaluontoisiin poistoihin. Poistoina esitetään myös poistosuunnitelman muuttamisesta tai muusta syystä aiheutunut kertaluonteinen poisto pysyvien vastaavien hyödykkeistä. Kipa kirjaa poistot kuukausittain seurakuntatalouksien kirjanpitoihin.

640000	Poistot aineettomista hyödykkeistä
642000	Poistot muista pitkävaikutteisista menoista
643000	Poistot hautaustoimen pysyvistä vastaavista
646000	Poistot rakennuksista
649000	Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista
652000	Poistot koneista ja kalustosta
656000	Poistot muista aineellisista hyödykkeistä

Kertaluonteiset poistot

659000 Muut kertaluonteiset poistot

Tilille kirjataan kaikki kertaluonteiset poistot. Tilille kirjataan romutuksen yhteydessä tehtävä kertapoisto.

Pysyvien vastaavien myyntitappiot kirjataan kuluksi tilille 492000 Pysyvien vastaavien myyntitappiot.

Pysyvien vastaavien arvonalentumiset

Maa- ja vesialueiden, ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen sekä aineettomien hyödykkeiden, joista ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja, arvonalentumiset.

660000	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentumiset
661000	Arvonalentumisten palautukset

Sisäiset vyörytyserät

Hallintomenot, verotuskulut ja keskusrahastomaksut vyörytetään seurakunnan perustehtävien kesken sisäisinä vyörytystuottoina ja -kuluina. Myös mahdolliset kiinteistötoimen hallintomenot vyörytetään kiinteistötoimen eri kustannuspaikoille bruttomenojen mukaisessa suhteessa. Tämän perusteella muodostuneet kiinteistöjen välittömät ja välilliset menot jaetaan käyttäjien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisesta on erillisoheje. Vastakirjauksena on sisäiset vyörytykset hallinnon tehtäväalueilla ja rahoitusosassa. Sisäisillä vyörytyserillä ei ole erikseen kulu- ja tuottotilejä.

999000	Sis. vyörytys hallinto
999100	Sis. vyörytys seurakunnallinen toiminta
999200	Sis. vyörytys hautaus toimi
999300	Sis. vyörytys kiinteistötoimi
999400	Sis. vyörytys verotuskulut ja keskusrahastomaksut

Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot

Tilinpäätökseen merkitään informatiivisena tietona muistiotositteella (pvm. 31.12.) omana taseyksikkönä (segmentti) hoidettujen rahastojen

- toiminta- ja rahoitustuotot yhteensä tilikauden aikana (679000 Tuotot)
- toiminta- ja rahoituskulut, poistot ja arvonalennukset yhteensä tilikauden aikana (679400 Kulut)
- rahastojen muutos tilille merkitään edellä olevien tuottojen ja kulujen vastakkaismerkkinen erotus tilivuoden aikana (679800 Rahastojen muutos)

Tilien summa on aina nolla euroa. Omaan taseyksikköönä (segmentti) hoidettujen rahastojen muutokset eivät lisää eivätkä vähennä seurakunnan tuloslaskelmassa tilikauden tulosta.

679000	Tuotot
679400	Kulut
679800	Rahastojen muutos

Poistoeron lisäys tai vähennys

680000	Poistoeron lisäys (-)
681000	Poistoeron vähennys (+)

Poistoerokirjaukset tapahtuvat automaattisesti käyttöomaisuuskirjanpidossa poistokirjausten yhteydessä silloin, kun investoinnin yhteydessä on purettu investointivarausta.

Varausten lisäys tai vähennys

683000	Varausten lisäys (-)
684000	Varausten vähennys (+)

Vapaaehtoisista varauksista seurakunnassa tulee kysymykseen vain investointivaraus. Investointivarausta voidaan tehdä enintään tilikauden ylijäämäisen (positiivisen) tuloksen verran kirkkovaltuuston päättämään yksilöityyn kohteeseen. Kirkkohallitus ei kuitenkaan suosittele varauksen käyttämistä.

Rahastojen lisäys tai vähennys

Oman pääoman yleiskatteisten rahastojen kartuttaminen ja käyttö esitetään tuloslaskelmassa tilejä Rahastojen lisäys ja Rahastojen vähennys käyttäen. Kun investointirahastoa käytetään investointihankkeen rahoittamiseen, tehdään vastaavat poistoerokirjaukset kuin investointivarausten käyttämisen yhteydessä.

687000	Rahastojen lisäys (-)
688000	Rahastojen vähennys (+)